MARVIN
İzmir Fuarında
EN BÜYÜK MUVAFFAKIYET
Kazanan Saat markasıdır.
MARVIN - İsviçre - Kuruluşu 1850

Cumhuriyet

24 üncü yıl Sayı: 8334

KURUCUSU: YUNUS NADİ
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul — Posta kutusu: İstanbul No. 246
Telefonlar: Umumî Santral Numarası: 24298. Yazı İşleri: 24299. Matbaa: 24290.

Perşembe 30 Ekim 1947

TEGE
KUVVET ŞURUBU
Genel zafiyette, nekahat hallerinde, dermansızlık ve sinir zafiyetlerinde kullanılan bir kuvvet şurubudur.
TEGE Markasına Dikkat

Büyük Bayram dün heyecanla kutlandı

İnönünün hitabesi: "İtibarlı ve sağlam bir vatan içinde güçlükleri yenmeğe çalışan hür vatandaşlar olarak yaşıyoruz„

Yaptıklarımızla sadece övünmemeliyiz

Cumhuriyetimiz, dün 24 üncü yılını bitirip 25 yaşına bastı. 24 Cumhuriyet yılı içinde, memlekette yapılan işler, küçümsenemez; hele geri gittiğimiz değil, hattâ yerimizde saydığımız bile iddia edilemez. Bu 24 yıl içinde, gerek daha ileri bir demokrasiye doğru tekâmül bakımından, gerekse memleketin irfan, imar, millî müdafaa, münakale, ziraat, iktisad, ticaret, sanayi vesaire işlerinde gözle görülür ve elle tutulur ilerlemeler, gelişmeler, yükselmeler sağlanmıştır.

Saltanat rejimi, 24 yılda başarılan işlerin yarısı kadarını olsun, bir asırda yapamamıştır. Bunu görmek için 1923 ile 1947 arasında Cumhuriyetin yaptıklarile, 1822 ile 1922 arasında saltanatın yaptıklarını mukayese etmek yeter. Şunu da unutmamak lâzımdır ki 1923 te saltanat devrinden Cumhuriyete intikal eden memleket, 1822 dekinden çok daha harab, bakımsız ve yorgun bir halde bulunuyordu. Hele 33 yıl süren İkinci Abdülhamidin o kapkaranlık istibdad ve taassub devrinde, bütün dünya dev adımlarile ilerlerken memleketimiz medeniyet kervanını, daha doğrusu medeniyet sürat katarını kaplumbağa yürüyüşü ile takib etmiştir. Bu vehham ve müstebid padişah 1909 da tahttan indirilirken Türkiye, Avrupadan en az bir asır geri idi. Hattâ Avrupa değil, Rumanya gibi, asırlarca Osmanlı yesayeti altında yaşamış ve istiklâlini ancak İkinci Abdülhamid devrinin ilk yılında, yani 1878 de kazanmış olan bir memleket bile, vatanın münevver evlâdlarını sürmekten başka bir şey bilmiyen bu zalim hükümdarın hal' edildiği 1909 da, Osmanlı Imparatorluğundan çok ileri idi. Bunu o yıllarda Rumanyadan geçerek Avrupaya giden her münevver Türk görüyor, yüreği büyük acı ile sızlıyordu.

Meşrutiyet devrinde de, dahilî gaileler ve harbler yüzünden büyük işlere el bile sürülememiştir. Filvaki Meşrutiyet 1908 de ilân edilmiş; 31 mart isyanı, Yemen isyanı, Arnavudluk isyanı gibi gailelerle uğraşan devlet, 1911 de İtalyanın Trablusgarba saldırması üzerine harbler devresine girmiştir. Balkan Harbi, Birinci Dünya Harbi ve nihayet İstiklâl Harbi, birbirini takib etmiş, 1911 den 1923 e, yani Lozan barışına kadar 12 yıldan fazla süren harbler devresinde, millet, vatanı kurtarmağa savaşmaktan, mübarek kanını akıtmaktan başka bir şey yapamamıştır.

1923 te Lozan sulhu imzalandıktan ve Cumhuriyet ilân edildikten sonraki sükûn ve barış devresindedir ki memleketin imarına, başlanmış, ilerleme ve yükselme yolunda büyük gayretler sarfedilmiştir. Bu çalışma devresi 1939 a kadar 16 yıl devam etmiş ve İkinci Dünya Harbi patladıktan sonra, gene vatanı muhtemel tecavüzlerden korumak endişesile ordunun seferber edilmesi yüzünden imar ve terakki yolundaki çalışmalar, mecburen hızını çok kaybetmiş ve bazı işler büsbütün durmuştur. Ancak 1946 yazından, yani bir yıldan biraz fazla zamandanberi tekrar işe başlanmıştır.

Bu kısa tarihçe ile anlatmak istediğimiz şey, Cumhuriyet rejiminin, 24 yıllık hayatının ancak 15-16 senesinde, sükûn ve huzur içinde, verimli bir şekilde çalışmak imkânını bulabildiğini anlatmaktır. Bu müddet içinde, başarılan işleri azımsamak haksızlık olur. Memleketin 1923 yılındaki harab, yorgun ve fakir hali, gözönünde tutulur, yurdun imkânları ve dünya şartları hesaba katılırsa, kendi malî ve iktisadî kudretimizle daha fazlası yapılamazdı. Bunu söylemekle hatalar işlenmemiş, gösterişe kapılmamış, hattâ israflar yapmamış olduğumuzu iddia edecek değiliz. Hiç şüphesiz daha iyi, daha verimli çalışılabilirdi. Fakat büyük bir siyasî ve içtimaî inkılâbın içtinab edilemez bazı şartları yüzünden memleket işleri, bir makine intizamile yürütülememiştir. Mevcud makine zaten, eski, bozuk ve kırık döküktü. Hiç bir işi, garbın ilim

CUMHURİYET

— Arkası Sa. 3, Sü. 1 de —

Ankaradan bayram intıbaları: (Sağda) İnönü ve kabine üyeleri Atatürkün muvakkat kabrine çiçek koyarlarken, (solda) İnönü tebrikleri kabul etmek üzere Meclise geliyor

Ankarada yapılan büyük geçid töreni parlak oldu

Törende bulunanlar ordumuzun motörize hale gelmesine matuf çalışmaların başarılı bir örneğini gördüler

Geçid resminin diğer bir hususiyeti subayların resmî günlere mahsus büyük üniformalarını taşımamaları idi

Ankaradan bayram intıbaları: Ürdün Emirinin yolladığı heyet, tebrik törenine iştirak için Meclise gelirken

Ankara 29 (Telefonla) — Cumhuriyetin yirmi dördüncü yıldönümü, şehrimizde havanın zaman zaman yağışlı geçmesine rağmen, büyük bir heyecan ve neşe içinde kutlanmıştır. Her taraf millî

— Arkası Sa. 4, Sü. 1 de —

İstanbulda bayram geçen senelerden güzel oldu

Geçid töreni çok beğenildi, bu törene D. P. de on bin üyesile iştirak etti

Cumhuriyetin yirmi dördüncü yılını kutlama töreni bu sene şehrimizde daha güzel olmuştur. Evvelki gece sağanak halinde yağan yağmur, ortalığı ıslatmış, fakat, yağış sabahleyin hafif-

— Arkası Sa. 4, Sü. 6 da —

İnönünün hitabesi

Ankara 29 (a.a.) — Cumhur Başkanı Ismet Inönü bugün Hipodromda yapılan geçid resmine başlanırken millete şu hitabede bulunmuştur

«— Cumhuriyet Bayramını kadın ve erkek bütün vatandaşlarıma sevgilerle tebrik ederim.

İtibarlı ve sağlam bir vatan içinde güçlükleri yenmeğe ve sıkıntıları hafifletmeğe çalışan hür vatandaşlar olarak yaşıyoruz. İyi, yürekli vatandaş gibi kuvvetlerimizi birbirine yardımcı olarak kullanmak ve en çetin tartışmalarda birbirimize dostluktan ayrılmamak yolunda milletçe daima muvaffak olacağız.

Bugün aramızda temsil edilmekte bulunan şanlı ordumuzu ve izci evlâdlarımızı sevinç ve iftiharla selâmlıyacağız.

Vatandaşlarıma, sağlık ve esenlikleri için yürekten dileklerimi sunuyorum.»

Balıkesirde dün bir hâdise oldu

Mahkemeye verilen D. P. il başkanı Sıtkı Yırcalı hakkında ademi takib kararı verildi

İzmir 29 (Telefonla) — Cumhuriyet bayramı münasebetile bugün İzmirde yapılan geçid resmine Demokratlar büyük kütle halinde iştirak etmişler ve halk tarafından şiddetle alkışlanmışlardır.

— Arkası Sa. 3. Sü. 2 de —

Dün İstanbulda yapılan geçid töreninden bir intıba: Demokratlar geçerlerken

Celâl Bayar dün Trabzona vardı

Tezahüratla karşılanan D. P. Başkanı bugün Trabzonda bir nutuk söyliyecek, Rize ve Hopayı da ziyaret edecek

Tirebolu 29 (Hususî surette giden arkadaşımız Metin Toker bildiriyor) — Demokrat Parti Genel Başkanı Celâl Bayar, Giresuna çıkmadı. Vapura gelen particilerle yaptığı görüşmede seçim kanunu üzerinde durdu ve bu kanunun bir çok mahzurlarını gördüğünü söyledi. Seçim kanununun mutlaka değişeceğine dair kendilerine teminat verildiğini bildirerek dedi ki:

«— Biz onlara, durumu açıkça anlattık. Eğer eldeki kanunla yeni bir seçim yapılmağa kalkışılırsa mutlaka çok müessif hâdiseler çıkacaktır.»

Celâl Bayarı, Tireboluda da kaymakam, vapura kadar gelmek suretile karşıladı. Motörlerle vapuru karşılıyan halk, marşlar söyledi.

Celâl Bayar, Trabzondan otomobille Rizeye gidecek ,oradan tekrar vapurla Hopayı ziyaret edecektir. Demokrat Parti Genel Başkanının, dönüşte otomobille Samsuna gitmesi kuvvetle muhtemeldir.

Trabzonda

Trabzon 29 (Hususî surette giden arkadaşımız Metin Toker bildiriyor) — Demokrat Parti Genel Başkanı Celâl Bayar, Tarı vapuru ile bu sabah Trabzona vâsıl oldu. Demokrat Parti kurulduğundanberi ilk defa Trabzona gelen Bayar, büyük ve candan tezahüratla karşılandı. Halk, sabahın erken saatlerinde rıhtımı doldurmuştu. Burunlarında D.P. işaretli ve altıoklu bayraklar taşıyan motörler, limana giren vapurun etrafını sardılar; motörlerdeki Demokratlar, Genel Başkanlarını hararetle selâmlıyorlar, kendisini mütemadiyen alkışlıyorlardı.

Celâl Bayar, saat 9 da karaya çıktı ve kendisini alkışlayan binlerce Trabzonlunun arasından güçlükle yol alarak Demokrat Parti merkezine geldi. Bina önünde toplanan büyük bir topluluk, sevgi tezahürleri arasında mahallî oyunlarını oynuyorlardı.

Halkın sevgi tezahürü

Celâl Bayar, halkın arzusu üzerine pencereden kısa bir nutuk söyledi. Gösterilen sevgiye teşekkür ederek Trabzonluları saygı ile selâmladı. Fakat halk, D. P. merkezi önünden ayrılmak istemiyordu. Davul zurnalar çalıyor ve tezahürat devam ediyordu. D. P. Genel Başkanı, tekrar pencere önüne gelerek, Trabzonlularda gördüğü azim ve demokrasi davasına bağlılığı övdü ve halktan, Cumhuriyet bayramı törenine katılmak üzere dağılmalarını rica etti.

Celâl Bayar, bundan sonra, valilik makamına giderek tebrikleri kabul eden Vali muavini Kudreddin Kantaroğlunu ziyaret etti ve bu ziyaret, iade edildi. Akşam Yeşilyurd otelinde Bayar şerefi-

— Arkası Sa. 3. Sü. 5 de —

35 ler ve C.H.P. nin yeni tüzüğü

Nihad Erim, parti başkanlığı işinde radikal davranılmasını istiyor

Profesör, yapılan yeni programı da beğenmiyor

Ankara 29 (Telefonla) — Bir kısım C. H. P. li milletvekillerinin Parti divanını kazanmak için hazırladıklarını bildirdiğim aday listesi, acaba, tamamen hakikate uygun mudur? Yoksa kuvvetli tahminlere veya sadece hayale mi dayanıyor? Adı geçenlerden bazıları, bugün bana, böyle bir listeden haberli olmadıklarını söylediler. Bu listedeki adayların, çoğunluğun temayülüne göre, kazanma şansları hakkındaki düşünceler de, ayrı ayrıdır. Parti müfritleri sayılanlar arasında umumiyetle, Receb Peker, Cevdet Kerim İncedayı, Şükrü Sökmensüer, Ahmed Ulus, Behçet Kemal Çağlar, Feridun Fikri Düşünsel, Hasan Hulki Cura, Ekrem Oran, Rasih Kaplan, Süreyya Örgeevren, Muhkiddin Baha Pars, Faik Kurdoğlu, Hasan Feh-

— Arkası Sa. 2. Sü. 1 de —

Salih Omurtak Vaşington'da

Genelkurmay Başkanı, Cumhuriyet Bayramını elçiliğimizde kutladı ve Meçhul Asker âbidesine çelenk koydu

Washington 29 (Hususî) — Türkiye Cumhuriyet bayramı münasebetile bugün Washington büyük elçiliğinde parlak bir kabul resmi tertib edilmiştir. Amerikada yaptığı tetkiklerini bitiren ve Washingtona dönen Türkiye Genelkurmay Başkanı Orgeneral Salih Omurtak ve refakatinde bulunan Türk kurmay heyeti de kabul resminde hazır bulunmuşlardır.

Washingtonda bulunan bütün Türk kolonisi de merasime iştirak etmiş, birçok Türk dostları elçilik binasına gelerek Türklerin bu büyük bayramını tebrik etmişlerdir.

Öğleden sonra başta Orgeneral Salih Omurtak olduğu halde Türk kurmay heyeti Arlington millî kabristanındaki Meçhul Amerikan Askerinin mezarına muhteşem bir çelenk koymuştur.

Bir ordu uçağile Washingtona dönen Türk askerî heyeti, bayramı elçilik binasında vatandaşları arasında geçirmiştir.

Amiral Nimitz, Japonyanın Litkasa zırhlısı toplarından yapılan bir kılıcı Amiral Necati Özdenize gösteriyor

Dün İstanbulda yapılan parlak geçid töreninden intıbalar: Kahraman piyade ve denizcilerimizin geçişleri

35 ler ve C. H. P. nin yeni tüzük tasarısı

Nihad Erim, parti başkanlığı işinde radikal davranılmasını istiyerek: «İnönü, Halk Partisi Başkanlığını fiilen yapmıyacağına göre kâğıd üstünde kalacak bir unvan tevcihinden ne fayda doğacağını anlıyamamaktayım» diyor

— *Baştarafı 1 inci sahifede* — mi Ataç, Feyzi Uslu, Ali Rıza Erem ve doktor Kemal Bayezidin oy alabilecekleri kanaati kuvvetlidir; fakat gene aynı çevrelerde Mümtaz Ökmen, Atıf İnan, doktor Kâmran Ors, Sedad Dikmen, doktor Muzaffer Canbolat, Hacim Çarıklı, Recai Güreli, Nazım Poroy, Yusuf Ziya Ortaç, Orhan Seyfi Orhon, Sedad Pek, Mehmed Ali Yörüker, Cenab Aksoy, Ali Rıza Ertem, İsmail Hakkı Baltacıoğlu, Kemal Cenab Berksoy, doktor Aziz Uras, Naşid Fırat, Kemaleddin Kamu ve General Cemil Cahid Toydemirin kazanma şansları pek zayıf görülmektedir. Bu vaziyet, ortaya atılan isimler üzerinde, Partinin ifrat kolundan olanların da, tamamile anlaşmış olmadıklarını gösterir.

Buna mukabil, herhangi bir hizbe taraftar görünmiyen C.H.P. li milletvekilleri, divan adayları üzerinde müşavereler yapılmış olmasını muhtemel görüyorlardı, bunlardan bir kısmı listeyi hiç de yadırgamamıştır. Parti içi mücadelelere karışmaktan sakınır görünen muhalefet çevreleri ise, ileri sürülen listeyi «aynı zamanda Pekercilerin de aşağı yukarı kadrosu» olarak vasıflandırmışlardır.

Diğer taraftan öğrendiğime göre, Şükrü Saracoğlunun genel başkan vekilliğine seçilmesi yolunda da, Meclis ve Parti mahfillerinde faaliyete başlanmıştır. Partinin Ankara teşkilâtı arasında da bu yolda çalışmaların görüldüğünden bahsediliyor; evvelki gün bayramlaşmak için toplanmış C.H.P. lilerden elli kişilik bir grup otomobillerle Şükrü Saracoğlunun evine giderek bayramını kutlamışlardır.

Otuzbeşlere gelince, bunların doğrudan doğruya faaliyete mi geçecekleri, yoksa bir tarafı desteklemekle mi kalacakları merak ediliyor; fakat günün merakı yalnız bu noktada toplanmıyor: Şu veya bu tarafın adayları kazandığına göre, memleketin demokratik inkişafı ve bizzat C.H.P. nin gelişmesi bakımından bundan ne mertebe zarar yahud ne derece hayır umulmaktadır? Parti içi veya Parti dışı kavgalarında, memleketi ilgilendiren bir numaralı soru ise şudur:

«— Bir daha geriye dönüş mümkün olacak mıdır?»

Nihayet, kurultayda konuşulacak program dolayısile, tarafların ortaya koyacakları yeni fikirler, acaba nelerdir? Yalnız C.H.P., yalnız D.P. için değil, bütün Türkiyenin bir «gençlik meselesi» yok mudur, acaba din mevzuunda alınmış olan son kararların akisleri kurultaya da intikal edecek midir? Şimdi Ankarada, günün başlıca konuları bunlardır.

Nihad Erimle bir görüşme

Bunlardan bir kısmı hakkında, ne düşündüğünü öğrenmek için, bugünlerde basına beyanat üstüne beyanat vermiş olan Profesör Nihad Erimle görüştüm; Önce şu merakı gidermek istedim:

— Otuzbeşlerin de, Parti divanı için bir aday listesi var mıdır?

«— Evvelce de söylemiş olduğum gibi, ben Partimiz içinde 35 ler, 47 ler, 147 ler gibi, bir «şahıs tasnifi» yapmağa taraftar değilim. Halk Partisi içinde gittikçe kuvvetlenmekte olan yeni bir fikir vardır. Bu fikir, demokrasi davasında Partimizin hâdiseler ve başka partiler tarafından itilir, kakılır, zorla sürüklenir bir teşekkül olmasını kabul etmez. Bilâkis Halk Partisini halkçılık, inkılâbcılık ve cumhuriyetçilik vasıflarından aldığı kuvvetle en önde görmek ister.

Bu fikrin Halk Partisi içinde pek çok taraftarı olduğunu biliyorum. Kimlerin aleyhtar olduğunu söyliyecek vaziyette değilim. Hal böyle olunca, 35 lerin listesi diye bir liste de bahis konusu edilemez. Ben şahsan Halk Partisinin yeni sistemin icablarına süratle intıbak etmesini, şerefli mazisine yakışır bir istikbalin temellerini atmasını candan dilemekteyim ve bu uğurda sonuna kadar çalışacağım. İlk kırmızı oylar verildiği zaman, gençlerin bu hareketi sandalye hırsile yaptığını söyliyen bedbahtlar olmuştu, hâdiseler, onları, bugüne kadar tekzib etti, bundan böyle de yalancı çıkaracaktır. Fikir beraberliği halinde olduğumuz arkadaşlar hiç bir mevki emeli gütmeksizin gene gayret sarfetmektedirler. Bizim, kurultayın sağduyusuna güvenimiz tamdır. Gerek milletvekili arkadaşlar, gerek gelecek delegeler, memleketin ve Partinin hayrına en iyi çalışıp hizmet edecek olanları seçmesini bileceklerdir.»

— İç politikamızdaki son gelişmelere zıd cereyanların tekrar kuvvetlenerek, havayı bozması ihtimali var mıdır?

«— Bu gelişmeleri, bir Türk vatandaşı olarak, ancak sevincle müşahede etmek lâzımdır. Hepimizin müşterek hedefi memleketimizde ferd hürriyetine ve siyasî hürriyetlere sağlam bir temel kurmaktır. Çünkü Millî Kurtuluş savaşından sonra bugüne kadar büyük fedakârlıklarla başarılmış olan inkılâblar ancak bu sayede korunmuş olacaktır. Yakın zamana kadar idaremiz -niçin gizlemeli- şef idaresiydi. Bu türlü idareler uzun müddet devam ettiği takdirde zararı faydalarına galib gelmeğe başlar. Bizde de öyle olmuştur. Benim kanaatimce şef sistemi bir daha dirilmiyecek şekilde sona ermiştir. Esasen hiç kimse «ben şef olacağım» demekle bu unvana istihkak kesbedemez. Gerçek şefleri tarihî hâdiseler yaratır. Bunun dışında öne sürülecek şeflik iddiaları, bütün dünya ve memleket nazarında sadece bir «karnaval kahramanı» manzarasını canlandırır. Şunu da unutmamak lâzımdır ki, Türkiyede son 25 senedir, yetişen nesillere sadece millî hükümranlık, halk hâkimiyeti, cumhuriyet ve hürriyet prensipleri telkin edilmiştir. Diğer taraftan, her yerde olduğu gibi, bizde de ferdî ve siyasî hürriyetin mesnedi olan serbest meslek erbabı, ilk, orta ve yüksek tahsil görmüş on binlerce insan yetişmiştir. Böyle bir cemiyette yukarıdan aşağıya empoze etmek suretile hükûmet icrası imkânsızdır. Bu sebeble, kim ne derse desin, kim ne düşünürse düşünsün, Türkiye, sağlam esaslara dayanan demokratik bir sisteme bütün icablarile kısa zamanda kavuşmak yolundadır.

Bu neticeye varmayı, sadece siyasî mücadeleyi, şahsî ihtiras ve kin kavgası haline getirmek istiyenlerin sayıca çoğalması geciktirebilir. Şükranla kaydedebiliriz ki Türk halk efkârının sağ duyusu bu türlü insanlara meydanı boş bırakmıyacak kadar uyanıktır. Her türlü ifrat ve taassub, evvelce de söylediğim gibi; milletin bağrından yükselecek lânet dalgaları önünde behemehal eriyecektir.»

«— Kurultayda, en çok hangi bahisler üzerinde, görüşmeler açılacağını tahmin edersiniz?»

«— Gerek tüzük, gerek program tasarıları üzerinde Kurultayın hessasiyetle duracağı muhakkaktır.. Bu tasarılar, şimdiden bütün delegelerin elindedir. Matbuatımız da memnunlukla karşılanacak bir ilgi göstermektedir. Kurultay toplanıncıya kadar fikirler daha ziyade belirecektir. Şahsan benim de, gerek programda, gerek tüzükte değiştirilmesini istediğim bazı esaslı noktalar var; bunlardan biri Genel Başkanın Cumhur Başkanı seçildiği takdirde başkanlığı fiilen genel başkan vekilinin yapmasına dair olan maddedir. Bence bu işte, radikal davranmak daha doğrudur. Çünkü demokratik gelişmelerin bu safhasında sayın İnönüne çok ağır vazifeler düşmektedir. Vakıa kendileri bu vazifeleri Halk Partisi başkanlığı sıfatı da üzerlerinde olduğu halde dahi, tarihî şahsiyetlerine yakışan bir tarzda yapmaktadırlar. Fakat demokrasi halkın arzu ve temayüllerine uygun hareketi icab ettirdiğine göre, bugün Türk vatandaşlarının büyük çoğunluğunun ne istediğini gözönünde tutmak lâzımdır. Denilebilir ki, vatandaşlardan her biri İsmet İnönüyü, politika sahasında kendisile birlikte hissetmek istiyor. Esasen Halk Partisi başkanlığını fiilen yapmıyacağına göre, kâğıd üstünde kalacak bir unvan tevcihinden ne fayda doğacağını da anlıyamamaktayım.

Programa gelince: Şimdiden şunu söylemeliyim ki bir çok memleketlerdeki emsali gibi, programda partinin hemen önümüzdeki faaliyet devresinde fiilen tatbikına girişip gerçekleştirmeğe çalışacağı işler açıkça gösterilmelidir. Bunu yapmak bence hayatî bir ehemmiyeti haizdir. Zira 1950 seçimi geldiğinde vatandaşlar Halk Partisinin muayyen bir devir zarfında yapmayı vadettiği işlerden hangilerini başarıp, hangilerine el süremediğini kolayca görmeli ve reylerini ona göre kullanabilmelidir. Bugünkü program tasarısı ise, önümüzdeki 30 yılın faaliyetine işaret etmektedir; bu tarzın hayal kırıklıkları yaratmak suretile Partimize zarar vereceğini sanmaktayım.»

«— Din tedrisatı mevzuunda, Parti divanınca alınmış kararların da Kurultayda görüşmelere yol açacağı söyleniyor.»

«— Benim, bu husustaki mütaleam şudur: İnsanlığın bugünkü medeniyet merhalesinde dinden müstağni kalmasına imkân yoktur. Lâikliği dinsizlik mânasına anlıyanlardan değilim. Bilâkis dinin mümkün olduğu kadar akıl ve mantığa dayanan ilmî bir mevzu olarak mütalea edilmesi fikrindeyim. Meselâ, Ortaçağda St. Thomas d'Aquin'in hıristiyanlığa yaptığı hizmete benzer bir himmetin İslâm dinine yapılması da lâzımdır.

Dini körü körüne inanılır bazı doğmalar halinden çıkarıp, akıl ve mantıkla izah edilir, insan ve kâinat felsefesi içinde mevki almış bir manevî kuvvet haline sokmak lâzımdır. Bu hedefe varmak için işe aşağıdan değil, yukarıdan başlamalıdır kanaatindeyim. Meselâ, üniversitelerimizde ilâhiyat dersleri okutacak kürsüler ihdas edilir. Yetişecek bütün elemanlara diğer dinlerle mukayeseli tetkikler yaptırılır, bu elemanlar bundan sonra işin başına geçirilir. Müstakbel din adamlarının yüksek kültür sahibi din bilginleri tarafından yetiştirilmesine imkân vermeliyiz. İşte bu sebebledir ki, bugün tatbik edilmek istenen şekli eksik ve mahzurlu bulmaktayım. Bunun tamamlanması lâzımdır; çünkü mazide, eksik bilgili din adamları yüzünden Türk cemiyeti büyük zararlar görmüştür.

Meselenin kurultayda bahis konusu olması pek mümkündür. Şunu da ilâve etmek isterim ki dini, hiç bir zaman dünya işlerinde ve siyasette alet olarak kullanmaya yol açacak fırsatlar yaratılmamalıdır; hele lâiklik umdesi en küçük bir zedelenmeden ihtimamla korunmalıdır.»

SAYIN DOKTORLARA:

DİGİTALİNE NATİVELLE	Solution 1/1000
OUABAİNE ARNAUD	Solution 1/100
OUABAİNE ARNAUD	Amp. 1/4 mgr.
OUABAİNE ARNAUD	Amp. 1/2 mgr.
NATİBAİNE NATİVELLE	Solution 1/1000

Her Eczanede Bulunur.
Türkiye Mümessili: PEDRELLİ ŞİRKETİ

Şehir haberleri

Üniversitede derslere başlanıyor

3 kasımda büyük bir tören yapılacak

İstanbul Üniversitesinde 947-48 ders yılı tedrisatına, 3 kasım pazartesi günü başlanacaktır. Bu vesile ile Fen Fakültesinin yeni konferans salonunda, saat 10 da bir tören yapılacak ve Rektör Ord. Prof. Sıddık Sami Onar, mühim bir demeçte bulunacaktır.

Hukuk Fakültesi imtihanlarının neticesi

Hukuk Fakültesinde bütün sınıfların imtihan neticeleri talebeye ilân edilmiştir. Birinci sınıftan yaz devresi 97, güz devresi 309, ikiden yaz devresi 158, güz devresi 167, üçten yaz devresi 67, güz devresi 85 talebe geçmiş; son sınıftan da her iki devrede 147 kişi mezun olmuştur.

Rumanyadan kaçak bir tayyare ve on kişi daha geldi

Bir kaç gün evvel Yeşilköy hava meydanına bir Rumen uçağı daha inmiştir. Tayyarenin içinde on kişi vardır. Bunlar ilgili makamlara teslim edilmişlerdir. Bunların, Rumanyadaki tazyik dolayısile firar ettikleri anlaşılmaktadır.

Yeşilköyde bir telsiz istasyonu yapılıyor

Devlet Havayolları, Yeşilköy hava meydanında, bir telsiz istasyonu inşa ettirmektedir. Yakında faaliyete geçecek olan istasyon, Amerika ve Hindistanla doğrudan doğruya muhabere edebilecektir. Şimdiye kadar, uzak memleketlerle yapılan muhabereler, Ankara telsiz istasyonu vasıtasile yapılmakta idi.

İstanbul Erkek Lisesinde toplantı

Ankara Millî Eğitim Müdürü iken İstanbul Erkek Lisesi Müdürlüğüne tayin edilen Salim Atalık, İstanbul Erkek Lisesi Mezunları Cemiyeti Başkanı Yaşar Tümbek ve idare kurulu azalarile tanışmış ve şerefine bir çay verilmiştir. Millî Eğitim Bakanı Reşad Şemseddin Sirer, saat 13 te İstanbul Erkek Lisesine giderek müdür ve cemiyet azalarile görüşmüş ve inşası tamamlanmakta olan cemiyet lokalini gezmiştir. Mezunlar cemiyeti, İstanbul Erkek Lisesinin yatılı olması için teşebbüse geçmiş ve Bakanın muzaheretini istemiştir. Bu husus etrafında görüşmelerde bulunmak üzere cemiyet başkanı Yaşar Tümbek, önümüzdeki hafta Ankaraya gidecektir.

4 otobüs geldi

Tramvay İdaresinin İsveçe sipariş ettiği 50 otobüsten dört tanesi limanımıza gelmiştir. Cuma günü gümrük muamelesi tamamlanarak vapurdan çıkarılacak ve hemen servise girecektir. Diğer dört tanesi de yola çıkarılmış olup yirmi güne kadar gelmiş bulunacaktır.

Küçüklerin konseri

Hasılatı yoksul yavrulara aid olmak üzere bugün saat 15 te Şehir Komedi Tiyatrosunda küçükler korosu tarafından bir konser tertiblenmiştir. Bu konsere 8 yaşındaki küçük piyanist Hulya Serdaroğlu da iştirak edecektir.

İhtiyar bir kör, merdivenden düşerek öldü

Galatada, Caferbey sokağında 19 numaralı evde oturan Yako adında âmâ bir ihtiyar, merdivenden inerken ayağı kayarak düşmüştür. Sukut neticesinde, kafatası kırılan Yako, kaldırıldığı Beyoğlu hastanesinde ölmüştür.

Şoförü yaralayan sarhoş

Şoför Artin, idaresindeki 2819 numaralı taksi ile Tarlabaşından geçerken, yolda karşısına çıkan bir sarhoşla münakaşaya tutuşmuşlardır. Kavga sonunda bıçağına sarılan sarhoş, Artini başından ağır surette yaralamıştır.

Yaralı Beyoğlu hastanesine kaldırılmış, sarhoş Mustafa da yakalanmıştır.

Yeşilayın sanatoryumlardaki konseri

Hastalara neşeli bir gün geçirtmek düşüncesile, müzik ve temsil kollarının iştirakile Yeşilay idarecilerinden mürekkeb bir heyet Heybeliada ve Erenköy Sanatoryumlarına giderek birer konserle Reşid Baranın bir perdelik «İhtiyar kız» adlı komedisini temsil etmişlerdir.

Heyet, önümüzdeki pazar günü Yalovaya bir propaganda gezisi tertiblemiştir. Bu arada Yalova Halkevinde bir konser ve bir perdelik bir komedi temsil edilecektir.

Kızılay konferansı

2 kasım 1947 pazar günü saat onda Beylerbeyi Halk Partisi binasında Kızılay senelik konferansı toplanacağından üye arkadaşların gelmeleri rica olunur.

Yedek subay olacaklara

Selimiye As. D. Bşk. dan:

1 — Yedek subay yetiştirilecek yüksek ehliyetnamelilerle (928 ve bunlarla işleme tâbi olanlar hariç) hazırlık kıtasından izinli bırakılanlar 6 kasım 947 de Yedek Subay Okulunda bulunmak üzere:

A) Doktor, veteriner, eczacı, dişçi, kimyagerler kâmilen 1 kasım 947 de tatbikat okullarında bulunmak üzere:

B) İstanbul Yüksek Deniz Ticaret Okulundan mezun olanlar kâmilen 1 kasım 947 de İstanbul Deniz Komutanlığında bulunmak üzere sevkedileceklerdir.

2 — İlgililerin bağlı bulundukları ve yoklamalarını yaptırdıkları Askerlik Şubelerine şimdiden başvurmaları ilân olunur.

Günün İktisadî Hâdiseleri

Hayat pahalılığının esaretinden kurtulmalıyız

Yazan: **Dr. Nizameddin Âli Sav**

Hayat pahalılığını yenmek için dört bakanlıkta çalışmalar var. Bu çalışmaların ilk semerelerini et ve yağlı maddeler ihracının durdurulması kararında görüyoruz. Bu karar tahakkuk edip tatbik olunursa, et ve yağlı maddelerin fiatlarında düşmeler olacağı gibi, bu maddeler ortadan kalkınca onların yerlerine hangi ikame maddeleri geçerse, onlarda da düşmeler olacaktır. O zaman, 84 kalem eşyada hesablanan resmî hayat pahalılığı müş'iremiz, bugünkü üç buçuk mislinden bir miktar kaybedecektir.

Fakat, bu kadarı yetmez. Hayat ucuzluğu, sade 84 eşyadan bir, ikisinin ihracını, tüccarı kârdan mahrum etme bedeline, durdurmakla halledilir işlerden değildir. Zira, pahalılığın şahsî iradlarımızın artamamasından ve maişetimize yarayan eşyanın bollanmamasından ileri gelen sebebler var ki, bunlar halledilmeden pahalılık kalkmaz. O, karşımızda, varlığımızı sarsan güçlü kuvvetli bir düşman gibi duruyor. Ona karşı, bir, iki kalem eşyanın ihrac yasağı emrini vermek gibi hafiften bir tabiye kullanmak kâfi gelmiyecektir. İşi daha genişten tutup, hesablı kitablı ve uzunca vadeli bir sevkülceyş plânı tatbik etmek gerekecektir. Herkes gibi biz de, iradlarımızı arttırma tedbirleri alarak ve maişet eşyalarımızı çoğaltarak, pahalılığa karşı ciddî savaşa çıkacağız.

***

Son istatistiklere bakılırsa, geçinmemiz harbden öncekine göre yüzde 346 nisbetinde artmış. Fakat bu nisbet, gıda, mesken, giyinme gibi beş grupta toplanan tekmil masraflarımızın ortalamasıdır. Yoksa, yalnız gıda maddelerini alırsak, onlardaki artış yüzde 412, giyimde yüzde 437 dir. Görülüyor ki, bunların ikisi de ortalamanın üstünde. Zorla ve kanunla tutulan mesken fiatları ve bir takım karışık yardım ve fonlarla müdafaa edilen, tenvir ve teshin masraflarına gelince, bunlar harbden önceki seviyelerinde nisbeten sabit kalmışlardır. Kolayca anlaşılacağı gibi, bu masraflar nisbeten tutulmasaydı, pahalılığımız, harbden öncekinin 3,5 misli değil, çok daha fazlası olurdu.

Biz anlaşılan, iktisadca hareket edip çok ev yapmak suretile mesken fiatlarının artmasının önüne geçecek ve gene iktisadca hareket edip bol kömür çıkarmakla tenvir ve teshin masraflarının fırlamasına mâni olacak yerde, kolayca ve amatörce bir Mesken Kanunu çıkarmak, kömüre de bir fon ayırmakla pahalılık işinin içinden sıyrılmak istemişiz.

Son et ve zeytinyağı ihracı yasağı da buna benzer bir zihniyetin mahsulüdür. Etin ve zeytinyağının fiatları harbden önceki 1938 de 45 ve 49 kuruştur. Bu fiatlar, 1947 ortasında 210 ve 285 kuruşu bulmuştur. Şu halde, bu maddelerde yüzde 470 ve 570 artış var demektir. Bundan anlaşılıyor ki, yukarıda verdiğimiz ortalama hayat pahalılığı seviyesinin çok üstünde kalan bu iki kalem eşyaya vurarak, bir miktar olsun ucuzluk sağlamayı ummuş oluyoruz.

Öyle de olsa, bu iki eşya nisbeten rahat bir sınıfın gıdasıdır. Geniş halk tabakalarının gıdaları bunlar değil, ekmek, sebze, zeytin gibi maddelerdir. Onun için, bu sonuncularda düşme olmadan, genel memnunluk sağlanamaz. Hem bunların yanında, daha giyim maddeleri var ki, 84 kalemde toplanan zarurî yaşama maddelerimizin 39 unu teşkil ediyor. Onlar da pahalıdır. Harcı âlem basma ve kaput bezi, harbden öncekinin üç mislidir. Bir orta gelirlinin harbden önce 17 liraya aldığı hazır elbise, 1947 ortasında 75 liraya (yüzde 440), işçinin aldığı işçi tulumu 175 kuruştn 1500 kuruşa (yüzde 850) artmıştır. Şu halde yalnız bir, iki gıda maddesinin fiatını, ihracatı durdurmakla düşürmek kâfi değildir, bir çok gıda maddelerini, aynı zamanda giyim eşyasının bir kısmını düşürmek de icab etmektedir.

***

Bu arada, millî iradımızı arttırmak çaresi bulunmak iktiza ediyor. Son istatistiklerimizde bu irad, 1943 te 8,2 milyar, 1944 te 7,7 milyar Türk lirası olarak görülüyor. Sanayi ve ticaretten gelen cüz'î artışlar, millî iradın yarıdan çoğunu (yüzde 58) teşkil eden ziraî gelirin düşmesini karşılayamamıştır. Neticede, 1943 te adam başına yıllık iradımız 449 lira iken 1944 te 416 liraya düşmüştür. Esefle görülüyorki, hububat istihsalimiz 1940 tan 46 ya esaslı surette daralmıştır.

Hububat adı verilen buğday, arpa, çavdar, pirinç gibi on kalem maddenin topyekûn istihsali 1940 ta (8,1) milyon tondu, 1945 te ancak (4,0) milyon tondur. Yani, yarıya inmiştir. Hele hububat içinden yalnız buğdayı alırsak, 40 ta 4,3 milyon hektarlık ekilmiş, bundan (4,1) milyon ton buğday alınmıştı. Halbuki, 1945 te ekilen 3,7 milyon hektar alınan da (2,1) milyon ton buğdaydır. Son 46 ve 47 yıllarında, buğday mahsulünün bir miktar arttığı, fakat o eski (4,1) milyon tona yaklaşmadığı bildirilmektedir.

***

Bir memlekette eşya azlığından maişet darlığı olur, o eşyayı satın alacak millî irad da azalmış bulunursa, o memlekette bir, iki kalem eşyanın ihrac yasağı emrini sağlayıvermekle, fiat hastalığına şifa bulunmuş olmaz. Tauna karşı bir, iki aspirinle yürünmediği gibi. Millî iradımızı arttırmadıkça ve istihsalimize ithalâtı katarak memlekette emre hazır eşyayı bollaştırmadıkça, maişet sıkıntısından kurtulamayız.

Bununla beraber, belki bir nevi tesellidir, pahalılık yalnız bizim değil, dünyanın da davasıdır. Hattâ, bu dava bir çok memleketlerde ön plândadır. Yalnız, onlarla bizim aramızda esaslı bir fark var.

Onlar, pahalılıkla durmadan uğraşıyorlar. Biz, arka arkaya değişen, geniş yahud dar görüşlü bakanların şahsî politika tutumlarına göre, onunla vakit vakit meşgul oluyoruz. Olduğumuz zaman da işi şöylece ucundan tutarak. Bugüne kadar böyle idi.

İktisadla amatörce uğraştığımız gibi, pahalılıkla da amatörce uğraşıyorduk. Onun için, son günlerde dört ihtisas Bakanının elele vererek pahalılığı yenmek için koordinasyonlu gayretler sarfetmeleri övülmeğe lâyıktır. O gayretlerin, en kısa zamanda maddî neticelerini görmek de, yerinde ve haklı bir dilek olacaktır.

Son zamanda hürriyetten çok bahsedilmiştir. Unutmamalıdır ki, Türk milleti ancak madde esaretinden kurtulmakla hakikî hürriyete kavuşur. Aksi de doğru olarak söylenebilir ki, madde esaretinden kurtulamıyan Türk milleti için, hakikî hürriyet bahse mevzu olamaz.

Dr. Nizameddin Âli SAV

HEM NALINA HEM MIHINA

Geçid resminde

Dünkü bayram töreni, yağmurlu havaya rağmen, güzel oldu. Tabiat de, sanki Cumhuriyet Bayramımıza iştirak etmek istiyormuş gibi, tam geçid resmi başlarken yağmur kesilmişti.

Geçid resmi, aziz malûl gazileri takib eden denizcilerimizle başladı. 1941 denberi Mersinde bulunan Heybeli Deniz Harb Okulu ve Lisesi, yarının Barbarosları, Turgudları ve Kılıcalileri başta olmak üzere, Deniz Erat Talim Alayı, Deniz Gedikli Orta Okulu, mükemmel bir geçiş yaptılar. 900 denizcinin ayak sesleri, koca bandoyu bastırıyordu. Halk, bu yiğitleri ve Deniz Harb Okulunun şanlı sancağını candan alkışladı.

Sıra, Konya ve Akşehirden avdet eden Kuleli ve Maltepe Askerî Liseleri talebesinden mürekkeb tabura gelmişti. Bilmem neden, bu genc subay namzedlerimiz bu defa, her zamanki gibi kusursuz değildiler. İstanbul halkı, harb yıllarında hasretini çektiği evlâdlarını da bol bol alkışladı.

Bir piyade alayı, alay sancağının kudsal gölgesi altında geçti. Aslan Mehmedciklerin kalçadan fırlayan sert adımları, Doktor Lûtfi Kırdarın asfalt yolunu çökertecek bir şiddetle yerlere vuruyordu. Piyade alayının katırlara bindirilmiş ağır makinelitüfekleri, tanksavar topları da tam bir intizamla geçti. İnadcı katırlar, Mehmedciklerin demir elinde kuzu gibi yürüyorlardı. Pek mükemmel geçen bu piyade alayının komutanını ve subaylarını tebrik ederim. Halk da bu tebriki sürekli alkışlarla ifade etti. Piyade alayını bir muhabere bölüğü takib etti. Bu bölük de mükemmel bir geçiş yaptı ve yalnız şahısların arasında değil, tramvay yoluna kadar, merasim yürüyüşünü aynı sertlikle devam ettirerek takdir ve alkış topladı.

Koşulu bataryalar da iyi bakılmış kadanaları ve subaylarının cins atlarile Türk topçusunun geleneğine uygun bir intizamla geçtiler.

Sonra, bir zırhlı alayı, başta tankları arkasından motörlü tanksavar bataryaları ile geçti. Bindirilmiş bir kıt'a, uçaksavar makinelitüfekleri, küçük zırhlı otomobilleri ile onları takib etti. Arkalarından üç sahra ve üç 15 lik obüs bataryasından mürekkeb bir motörlü topçu alayı, motörlü uçaksavar bataryaları, muazzam ışıldaklar ve dinleme cihazları geçti.

Kahraman ordudan sonra irfan ordusunun geçişi başladı. Önde bayraklar, sonra kız ve erkek izciler geçtiler. İzcileri kız ve erkek talebe takib etti. Genc kızlarımız, her zamanki gibi, birer asker kıt'ası gibi geçtiler. Erkek öğrenciler, kıyafet ve yürüyüş bakımından, bu yıl da hemşireleri derecesinde değillerdi.

Elimdeki Cumhuriyet Bayramını kutlama programında Üniversite, yüksek okulların da sporcular gibi geçide iştirak edecekleri yazılı olduğu halde, onları alkışlamaktan mahrum kaldık.

Hastabakıcı Okulunun hanım kızları da pek muntazam bir geçid yaparak çok alkışlandılar. Hayır cemiyetlerinden ve kurumlardan, yanılmıyorsam, yalnız İstanbul Verem Mücadele Cemiyetinin büyük ve kapalı kamyonundan başkası yoktu.

Esnaf cemiyetleri de, işçi sendikaları da geçide iştirak ettiler. Bunların bir kısmı, kamyonlarla, bu sütunda dilediğim şekle az çok uygun olarak geçtiler. Bir kısmı da gene hususî otomobiller ve taksilere kurulmuş olarak törene şeref verdiler. Bunların arasına hiç bir cemiyetin işaretini taşımıyan bir takım tenezzüh otomobilleri de karışmıştı. Anlaşılıyor ki bunlar da, seyrüsefer nizamlarına riayet etmiyenleri temsilen, bir yolunu bulup alaya takılmışlardı.

En sonra, Demokrat Partinin takdire değer bir gayretle hazırladığı büyük alay geçti. Başlarında Partinin İstanbul teşkilâtı başkanı Kenan Öner vardı. Demokrat Partinin kaç kişi ile törene iştirak ettiğini saydım. Maksadım, parti tezahürlerinde ileri sürülen birbirini tutmaz rakamları kontrol etmekti. Bugünkü gazetelerde çıkacak rakamlardan sonra, kendi bulduğum rakamı yazacağım.

Demokrat Partinin büyük kalabalıkla iştirakine mukabil öteki partilerden, bilhassa C.H. Partisinden eser yoktu. İzmirin kurtuluş bayramına Demokrat Parti ile beraber iştirak eden Cumhuriyet Halk Partisinin, Cumhuriyet Bayramına neden iştirak etmediğini anlıyamadım. Halk Partisinin İstanbul teşkilâtı ilga edilmediğine göre, bu parti de geçid resmine Demokrat Parti gibi iştirak edebilirdi ve etmeliydi.

Diken

Bugünkü Sayısında:

1 – Efendimiz : DİKEN'in bu başyazısını muhakkak bir kaç kere okuyacaksınız.
2 – Koleralı : Otomobilde geçen bu hâdiseyi FELEK'in kaleminden dinliyeceksiniz.
3 – Şaheserler : İhab Hulûsi ve Ratib Tahirin iki karikatürü.

Ne Çalmalı?
Kahkahalarla güldürecek nefis bir yazı

4 – Gargara : Günün birçok olaylarına dokunan nüktelerle dolu bir yazı.
5 – Ankarada : Hususî muhabirimizin Refik Koraltanla bir konuşması.
6 – Çakır Eleni: Sermed Huhtarın maziyi yaşatan mizahî romanı.

Birinci Sayı Hiç Kalmamıştır.

KARA KARTALLARIN BÜYÜK EŞYA PİYANGOSU
Biletleri
BEŞİKTAŞ J. KULÜBÜ
tarafından satışa çıkarıldı.
1 – Köşk, 1 – Otomobil, 1 – Kamyon
sahibi olmak veya
1948 Olimpiyadlarına Gitmek
istiyen gencler ne duruyorsunuz.
1 LİRALIK BİLET
Sizi bir anda bu arzuya kavuşturur.
HER YERDE ARAYINIZ.

PEK YAKINDA
TEMİZLEYİCİ, Amerikan SUDZIT Tozu İle
İpekli, yünlü, artifisyel ve Nylon giyim eşyanızı, örgülerinizi tentene, tül, perde; seccade; örtü gibi ev eşyanızı; hülâsa şimdiye kadar evinizde yıkamağa cesaret etmediğiniz her çeşid eşyanızı soğuk suda ve kısacık bir zaman içinde, çitilemeden, renklerini parlatarak mukavemetlerini apre ile arttırarak ve ellerinizi hiç bozmadan mükemmelen temizliyebileceksiniz.

Önden mi, arkadan mı?

Yazıldı, çizildi; doluya kondu, boşa oturtuldu, nihayet halledildi. Kadınlar, tramvaya önden binecekler.

Bazı meseleler vardır ki, eni boyu iyice ölçülüp bir hal çaresine bağlandığı halde gene halledilmiş olmaz. Halledilmesi şöyle dursun, hattâ bu hal çaresinin bulunması yüzünden, daha başka meselelerin çıkmasına sebeb olur.

Bence ,kadınların tramvaya önden binmelerine karar verilmesi bu nevi işlerden biridir. Yani, bir davayı halledelim derken, galiba başımıza bir başka dava açtık. Zira, tramvayların, inilecek kapısı bir tek olmakta devam ettikçe, ha önden binmişler, ha arkadan.

Bu karar, kadınların sahiden lehine olmak için «kadınlar, tramvaylara önden binip önden inecekler; erkekler, arkadan binip arkadan inecekler» şeklinde verilmeliydi.

Böyle şey olur mu? diyeceksiniz. Üzerinde durup incelemek gerek. Belki olur, belki olmaz. Ama, ya olursa! İşte o zaman, dört başı mamur bir karar verdik deyip rahat edebiliriz.

Evet, hallettik zannettiğimiz «kadınların tramvaya girmeleri şekli» meselesi, daha başka meseleler çıkarmıştır. Bunların en ehemmiyetlisi şudur: Tramvaylar, bugünlerden itibaren uzunca bir müddet, eskisinden daha kalabalık olacaktır. Sebebi malûm. Kâinatın, tramvaya arkadan binmeğe mecbur olduğu bir diyarda, kendilerine, önden binmek gibi muazzam bir imtiyaz verilir de, kadınlar bu imtiyazı, tepe tepe kullanmadan dururlar mı? Sanki eskiden hiç tecrübe etmemişler gibi, «şu tramvaya önden binmek nasıl oluyormuş acaba?» diyen koşacak; erkeklere tepeden bakıp «ha şöyle, haddinizi bilin bakalım, işte biz tramvaya, elimizi kolumuzu sallaya sallaya önden bineriz!» der gibi caka satmak istiyen, soluğu tramvayda alacak.

Hasılı, bir kadın davası halledelim derken, bir tramvay badiresi daha açtık başımıza gibi geliyor bana.

Aklıma kestirme bir çare geliyor ama, bilmem ki «evliyayı umur» ne der?

Harb yıllarındaki «er» arabaları kaldırıldı. Önden bindindi, arkadan inemedindi davasını topyekûn halletmek için, şimdi de bir «avrat» arabası icad etsek nasıl olur acaba?

Gencler hesabına

GELİŞİ GÜZEL

Yazan: **Hamdi Varoğlu**

Dil bahsi temcid pilâvına döndü. Ama, temcid pilâvı değil ya, sıbyan mektebi pilâvına da dönse, gene ısıtıp ısıtıp ortaya koymamak elden gelmiyor.

Sıbyan mektebi pilâvını belki bilmezsiniz. Ben de bilmem ama, ufacık yaşında oraya devam etmiş olan pek ihtiyar bir dostum anlatırdı.

Sıbyan mektebinde, sık sık pilâv pişirirlermiş. Devir malûm; bolluk, bet bereket devri. Fıkaranın baş yemeği pilâv. Zengini artık, varın siz hesab edin.

Evet, sık sık pilâv pişirirlermiş. Lâkin; ahçı mı ölçü bilmezmiş, masrafa kıymaktan mı çekinmezlermiş, her nedense, pilâv; her defasında artarmış. Bet bereket devri ama, ziyankârlığa da lüzum yok, tabiî. Artan pilâvı ne yapsınlar? Ertesi gün, içine biraz su katar, lâpa yapar; çocuklara yedirirlermiş. Zâhir, o zamanın pirinçleri çok su kaldırırmış ki, bu sefer lâpa da artarmış. Gelsin ertesi günü pirinç çorbası!

Dil bahsini, bundan ötürü sıbyan mektebi pilâvına benzettim. Atamayız, satamayız. Cıvısa da, sulansa da, ısıtıp ısıtıp sunmağa mecburuz.

***

Geçenlerde, ortamekteb talebesinden bir gence bir metin okutmak icab etti. Dümdüz bir metindi. Nesir nümunesi bile değil de, ajans haberi gibi kaskatı, kupkuru bir şey. Lâkin, dinlerken handiyse gözlerim yaşaracaktı. Çünkü, satırların arasına nasılsa sokulmuş, aslı arabca; fakat uzun yıllardanberi Türk tâbiiyetine girmiş kelimelerin hiçbirisini, ortaokullu gencin dilinde, tanıyamadım. Kırk yıllık «kabile» kulağımda «kaabile» diye öttü; bütün «kaafile» ler «kafile» oldu. Tepesine bir külâh geçirmedikçe Ermeni şivesine bürünen uzatmalı ne kadar kelime varsa, hepsi karşımda elele verip bir cüceler horası teptiler. Ağlamalı oldum.

Sonra düşündüm. Dil inkılâbı yaparken çok büyük bir noktayı eksik bırakıyoruz galiba. Kendimizi şu zoraki kelimelere alıştırırken, bu gidişle pek yakında başlayacağa benziyen nesil'er arasındaki dilsizliğe faydası olur düşüncesile; genc nesle de, bir evvelki dili öğretmek için eski türkçe dersi versek fena olmıyacak. Bizim nesil, teşehhüd miktarı arabca ile farisi okumamış olsaydı, Türk nesrinde ve Türk şiirinde deha derecesine yükselen büyük adamların bize bıraktıkları eserler karşısında, alık alık bakakalırdık. Büyük babalarının, babalarının; hattâ ağabeylerinin konuştuğu dille kendi dilleri arasındaki başkalık, günden güne uçurumlaşan bugünkü nesle, ivedinin acele, uyruğun tâbiiyet; eylemlinin fiilî demek olduğunu, ders halinde öğretmezsek, bir gün gelecek, ya onlar bizim dilimizi koparmağa kalkışacaklar; ya biz onların dilini koparacağız. Bugün yaptığımız iş, çocuklarımıza, kendi kendimizi unutturmak gayretinden başka bir şey değil..

Korkarım, bir gün gelecek; tükürdüğümüzü yalamadığımıza nadim olacağız.

SON HABERLER

Yunanistandaki hava faciası

Cesedlerin Morga nakline başlandı

Atina 29 (a.a.) — Bu sabahtan itibaren polis memurları, Himmet dağında geçen gün vukua gelen uçak kazasında ölenlerin cesedlerinin nakline nezaret etmektedirler. Hava ve Sağlık Bakanlıklarının tezkerecileri, parçalanmış İsveç uçağından çıkarılan cesedleri kaza mahalline yakın bir yere nakletmektedirler. Buradan cesedler Morga naklolunacaktır.

Cesedlerin Türkiyeye nakli

Atina 29 (A.P.) — İsveç tayyaresinin kazaya nasıl uğradığı hakkındaki tahkikata devam edilmektedir. Fakat kaza kurbanlarının üzerindeki evrakın ve eşyanın bir araya toplanması henüz kabil olmadığından neticenin çok zor elde edileceği bildirilmektedir.

Diğer taraftan, kazanın vukubulduğu civara yakın Koropi nahiyesi jandarma komutanı, cesedlerin soyulduğu ve üzerlerindeki kıymetli eşya ve paraların çalındığı hakkındaki haberleri yalanlamıştır. Cesedlerin cuma günü Türkiyeye nakledilecekleri bildiriliyor.

Cesedlerin önünde

Atina 29 (a..a) — Atinadaki İsveç elçisi Thyberg, refakatinde yüksek rütbeli beş Yunan subayı ve beş İsviçreli ekspert olduğu halde İsveç uçağının uğradığı kaza mahalline giderek faci kurbanlarının cesedleri önünde eğilmiştir. İsveç eksperlerile Yunan makamları tahkikata yarın da devam edeceklerdir.

Yolcusile bir uçak kayboldu

Londra 29 (a.a.) — Panamericain kumpanyasına aid Dc. 4 tipinde bir uçak Seattle'den Ketchikan'a doğru yapmakta olduğu uçuşun sonlarında Alaskanın güney kıyısı yakınlarında kaybolmuştur. Uçakta 13 yolcu ile müretebat olarak 4 kişi bulunmakta idi.

Pariste Sovyetler aleyhinde miting

Toplantıya müdahalede bulunmak istiyen komünistlerle polis çarpıştı, polisler yaralandı, tevkifat yapıldı

Paris 29 (a.a.) — Wagram salonunun etrafındaki kalabalık dağıtıldıktan sonra Gustave Gautherot tarafından tertib edilen miting yapılabilmiştir. Aslen Rus olan Stolipin evvelâ söz alarak bilhassa şöyle demiştir:

«— Sovyetler Birliği ile Rusyanın birbirine karıştırılmasına sebeb olan kelime oyunu ortadan kaldırılmalıdır. Sovyetler Birliğinin hududları elâstikidir. Bir çok memleketler istilâ edilmiştir. Sovyetler Birliğinin hakiki maksadı dünyaya tahakküm etmektir. Yeni bir harbe mâni olmak için tek bir çare vardır: Kızıl diktatörlüğe karşı ihtilâl.»

Bundan sonra Polonyalı Magervicz, Rumen Constantinesco, Yugoslavyalı Yuanoviç, Bulgaristanlı Dimarok, Macaristanlı Horty sıra ile söz alarak aynı delilleri ileri sürmüşler ve aynı neticelere varmışlardır.

Mitingin sonunda, şimdiki Sovyet rejiminin insanlığın en iptidaî haklarını ihlâl ettiğine dair hazırlanan bir karar sureti oy birliğile kabul edilmiştir.

Mitinge iştirak edenler sokağa çıkarken hiç bir hâdise olmamıştır.

Komünistlerle çarpışma

Paris 29 (a.a.) — Askeri kuvvetlerle desteklenen Paris polisi, Sovyet aleyhtarı bir toplantıda müdahalede bulunmaya çalışan bir kaç bin komünistle çatışmıştır. Komünist tezahüratçılar dağıtılmadan önce polis kordonları yarmağa muvaffak olmuşlardır.

Yaralananlar ve tevkif edilenler

Paris 29 (a.a.) — Alınan son haberlere göre, Wagram salonu civarında yapılan nümayişler esnasında 50 kadar polis memuru yaralanmıştır. Yalnız 4 kişi tevkif edilmiştir.

Üç gazeteci yaralandı

Paris 29 (a.a.) — B. B. C. nin Paris muhabirinin bildirdiğine göre komünist tezahürleri arasında bazı polis memurları tamamile soğukkanlılıklarını kaybederek polise aid bir kamyona tırmanmış olan bir çok gazeteci ve fotografçıya hücum etmiş ve fotograf makinelerini kırmıştır. Bu gazetecilerden üçü yaralanmıştır. Bundan başka bir çok tezahüratçılar da yaralanmıştır.

Balıkesirde dün bir hâdise oldu

— Baştarafı 1 inci sahifede —

Balıkesirde de törene Demokratlar büyük topluluklar halinde katılmış ve sürekli surette alkışlanmışlardır. Merasim mahalline doğru yürüyen Demokratların önündeki süvari ve kadınlar topluluğu geçtikten sonra arada kalan boşluktan bir grup Halk Partili geçmek istemiş, bu yüzden hasıl olan karışıklık neticesinde 7-8 Halk Partilinin dövüldüğü zabıtaya bildirilmiştir. Bunun üzerine Demokrat Parti Balıkesir il başkanı Sıtkı Yırçalı ve üç arkadaşı meşhud suçlar kanununa göre sulh ceza yargıcılığına verilmişlerdir. Sekiz saat süren muhakeme sonunda Sıtkı Yırçalı ile bir arkadaşı hakkında ademi takib, diğer iki kişi hakkında da beraet kararı verilmiştir.

Ruslar, Almanyada bir atom âlimini kaçırmak istediler

Berlin 29 (A.P.) — Amerikan askeri hükûmetinin resmî organı «Die Neue Zeitung» un bugünkü bir haberine göre, Nobel mükâfatını kazanmış olan ve atom enerjisi bahsinde ileri gelen uzmanlardan bulunan Dr. Werner Heisenberg, kendisini Almanyadaki Sovyet işgal bölgesine kaçırmak için vukubulan bir teşebbüsü atlatmıştır.

Haber şu tafsilâtı vermektedir: Halen Ingiliz işgal bölgesinde, Doetingen şehrinde oturmakta olan Heisenberg'e geçenlerde meçhul bir şahıs telefon etmiş ve muayyen bir yerde randevu vermiştir. Şüphelenen doktor, keyfiyetten polisi ihbar etmiş ve polis memurlarının nezareti altında randevuya gitmiştir. Heisenberg'i bekliyen meçhul şahıslarla polis arasında vukubulan kısa bir boğuşma neticesinde; mütecavizler kaçmışlardır..

İstanbul takımı, Tahran takımını mağlûb etti

Tahran 29 (a.a.) — İran Şahının yıldönümü münasebetile yapılan spor gösterileri Türk - İran futbolcuları arasında cereyan eden maçla daha büyük bir önem kazanmıştır.

Bu maçı seyredenlerin sayısı 10,000 i geçmekte idi. Sporcuların İran Şahının önünden geçişlerini müteakib Türk futbolcuları Şaha takdim edilmiştir. Şah, sporcuların her birinin elini sıkmıştır.

Türk Futbol Federasyonu başkanı Bay Sadi Karsan, Şahın doğum yıldönümü münasebetile tebriklerini sunmuştur. Bundan sonra İstanbul ve Tahran takımları arasındaki maç başlamıştır. İlk devreyi İstanbul takımı sıfıra karşı bir golle kazanmıştır. Neticede İstanbul takımı Tahran takımını bire karşı iki golle mağlûb etmiştir.

Tahrandaki güreşler

Tahran 29 (İstanbul Futbol kafilesinden Hakkı Yeten bildiriyor) — Kuvvet sarayında yapılan Ankara - Tahran güreş müsabakasında Halid Palamır, Nasuh Akkar, Gazanfer tuşla galib geldiler. Geri kalan beş güreşçimiz sayı hesabile kazandılar.

İngiliz - İtalyan görüşmeleri

Londra 29 (a.a.) — Dış İşleri Bakanlığının sözcüsü dün akşam İngiliz ve İtalyan Dış İşleri Bakanları arasında müzakere edilen kanunların perşembe günü iki Bakan arasında yapılacak olan yeni görüşmeden evvel resmen açıklanmıyacağını söylemiştir.

Londradaki İngiliz ve İtalyan siyasî müşahidlerin kanaatine göre dün sabahki görüşmeleri esnasında Ernest Bewin ve Kont Sforsa iki memleketi ilgilendiren üç mühim meseleye temas etmişlerdir. Bu üç mesele şunlardır:

1 — Ingilterenin, Italyan donanmasından hissesine düşen gemilerden vazgeçmesi,

2 — Iki memleket arasındaki malî ve iktisadî münasebetler,

3 — Italyan sömürgelerinin istikbali.

Bevin'in Yunanistandaki İngiliz askerleri hakkında beyanatı

Londra 29 (A.P.) — Avam Kamarasının bugünkü oturumunda, parlamentoya mensub iki komünist üyeden William Gallagher, Yunanistandaki İngiliz askerî birliklerinin ne zaman geri çekileceklerini sormuştur.

Bunun üzerine söz alan Dış İşleri Bakanı Ernest Bevin, İngiliz birliklerinin «mümkün olur olmaz» çekileceklerini yeniden belirtmiş ve şunları ilâve etmiştir:

«— Şayed, dahilî harb cereyanına yardım etmekte olanlar, bu yardımlarını durdururlarsa.»

Yaptıklarımızla sadece övünmemeliyiz

— Başmakaleden devam —

metodlarile ve tam bir ihtisasla yürütebilecek kudret ve salâhiyeti haiz elemanlarımız yoktu. En ileri ilim ve ihtisas sahibi adamlarımız dahi, ancak kendi ölçümüzde âlim ve mütehassıstı; batı milletleri ölçüsünde, ilim ve fen adamından, teknisyenlerden mahrumduk. Bu şartlar altında, Osmanlı Imparatorluğunun inhitat devrinden kalma bozuk ve geri bir çark, elbette kısa bir zamanda, modern bir makine intizamile çalışamazdı. İşte bütün bu şartları gözönünde tutunca memlekette yapılan işleri küçümsemek haksızlık olur.

Cumhuriyet devrinde, memlekette yapılanlar haddizatında, az değildir; fakat yapılması lâzım gelenlere nisbetle çok azdır. Bu sözle söylemek istediğimiz realite, şudur: Geceyi gündüze katarak çalışmamız ve başarmamız icab eden büyük ve muazzam işler bizi bekliyor. Millî hayatın hiç bir sahasında, henüz batı memleketlerinin seviyesine varmak öyle dursun, onlardan çok geride olduğumuzu kabul ederek öyle çalışmak zorundayız. Daha otomobil yedek parçalarını bile yapacak hale gelemediğimizi unutmıyalım.

Bayındırlık Bakanının Cumhuriyet bayramı münasebetile radyoda verdiği konferans, demiryolları, yollar, köprüler, limanlar, sular gibi hayatî imar ve teraki işlerimizin ne kadar kesif bir çalışmaya ihtiyac olduğunu açıkça gösteriyordu. Misal olarak ilk tek modern limanımız olan Ereğli limanının ancak 1950 de biteceğini gözönünde tutarsak, sadece Bayındırlık Bakanlığının iş çerçeversi içinde ne büyük gayretler sarfetmemiz lâzım geldiğini anlarız. Halbuki faaliyet sahamız, yalnız Bayındırlık Bakanlığı değildir. Kaç Bakanlık ve kaç umumî müdürlük varsa hepsinde sayısız işler bizi, bizim çalışmalarımızı bekliyor.

Cumhuriyet devrinde yaptıklarımızla iftihar edebiliriz; fakat düne aid olan bu iftihar, göz ve karın doyurmaz. 24 yıllık çalışmalarımızın muhassalası, bize sadece övünmek, böbürlenmek hakkını vermez. Dünün güç şartları içindeki başarılarımızdan yarın için yeni ilham ve kuvvet, hatalarımızdan ibret dersi alarak daha çok ve daha iyi, daha bilgili ve daha metodik çalışmakla mükellefiz.

Yalnız hükûmet ve siyaset adamları, yalnız memurlar değil; her Cumhuriyet vatandaşı da, kendini bu muazzam makinenin bir küçük parçası telâkki ederek öyle çalışmak zorundadır. Her işi hükûmetten ve devletten beklemek devri geçmiştir. İleri demokrasi demek, halkın kendi kendini idare etmesi demektir. Artık her ferd, nasıl kendi evini idare ediyorsa devletin idaresinde de rey sahibidir. Her ferd nasıl kendisi için çalışıyorsa belediye ve hükûmet işleri için de «neme lâzımcılık» etmeden çalışacaktır. Bu arada kendi işini de, kendi şahsî ve millî vazifelerini, en iyi ve en güzel şekilde yapacak; ferdî hürriyetlerini, haklarını da en doğru ve en temiz şekilde kullanacaktır. Bir millet ancak böyle yükselir.

CUMHURİYET

BİR DAKİKA :

Ya yârdan, ya serden

Ben kendimi bildim bileli, bu memlekette her sene hiç beklenmedik (!) hâdiseler olur. Meselâ kışın Karadenizde fırtına olur; İstanbula kömür gelmez. Kar yağar; şark yolları kapanır; etsiz kalırız. Rüzgâr şiddetlice eser; bir direk yıkılır; şehirlerarası telefon kesilir. Mevsim icabı biraz don olur; otobüsler, tramvaylar durur. Yazın umumiyetle havalar kuraktır; çeşmenizde, musluğunuzda su bulamazsınız.

Ve ben kendimi bildim bileli bu memlekette her sene biz bunlara sinirlenip dururuz. İklim veya memleket değiştirecek değiliz ya. Bari bu sinirlenmekten vazgeçelim!

D. N.

NOT: Dünkü yazıda tetkik seyahatinden bahsettiğimiz Ali Muzaffer Boranın İsveç tayyaresi faciasında öldüğü haberinin aynı nüshada çıkması bizim mesleğin acı bir tesadüfü oldu. Esasen onun şahsı bahis mevzuumuz değildi. Bununla beraber vefatı karşısında derin bir teessür duyduğumuzu saklamıyacağız. Ali Muzaffer Boranı ve bu facianın diğer kurbanlarını hürmetlerle selâmlamayı bir vazife biliriz.

Gümrük tarifelerinde azaltmalar

Londra, 29 (B.B.C.) — İngiltere Ticaret Bakanı Wilson, bugün verdiği bir demeçte, 23 devlet arasında gümrük tarifelerine dair Cenevrede toplanan konferansın sona erdiğini ve gümrük tarifelerinde azaltma yapılması hakkında bir karara varıldığını bildirmiş ve demiştir ki:

«— Cenevrede cereyan eden görüşmeler, şimdiye kadarki konferansların en şumullüsü olmuştur. Konferansa iştirak eden 23 devlet, dünya ticaret yekûnunun yüzde 75 ni ellerinde tutmaktadırlar. Yarın imza töreni yapılacaktır. Tarife azaltmaları 18 kasımda ilân edilecek ve 1948 senesinin ilk gününden itibaren yürürlüğe girecektir.»

Bu konferansa iştirak eden Amerikan delegesi de, 23 devlet arasında çok esaslı tarife indirmeleri yapılmasına karar verildiğini, konferansın çok büyük muvaffakıyet olduğunu, gümrük tarifelerindeki azaltmaların, 1948 kıymetleri üzerinden 10 milyar dolar değerinde olduğunu söylemiştir.

Mısırda koleradan şimdiye kadar 6132 kişi öldü

Kahire 29 (a.a.) — Koleralı olduklarından şüphe edildiği için Iskenderiye civarında Dekkeila kampına sevkedilmiş olan 1500 kişi dün içlerinden 15 kişinin koleraya tutulduğunu öğrendikleri zaman kamptan kaçmak maksadile gardiyanlara hücum etmişlerdir. Askerlerden 15 ve enterne edilenlerden 10 kişi yaralanmıştır.

Dün neşredilen son istatistiklere göre 3 eylûlde kolera salgını başladığı zamandan şimdiye kadar 6132 kişi ölmüştür.

Küçük Kardeş

Resim öğretir,
Resim boyatır,
Okuma öğretir,
Hesab öğretir,
Bulmaca aratır.

Küçük Kardeş en iyi arkadaştır.

Haftalık Çocuk Dergisi
Fiatı: 10 Kuruş.
Dağıtım yeri:
Remzi Bilgili
Ankara cad. No. 42/1

Celâl Bayar dün Trabzona vardı

— Baştarafı 1 inci sahifede —

ne verilen ziyafet, çok samimî bir hava içinde geçti.

Celâl Bayar bugün nutuk söyliyecek

Celâl Bayar, yarın Kavak meydanında yapılacak bir mitingde söz alarak mühim bir nutuk söyliyecektir. Mitingde diğer bazı hatibler de konuşacaklardır. Akşam, Halkevi salonunda halkla bir görüşme yapacak olan muhalefet lideri, memleket ve parti işleri hakkında sorulan sualleri cevablandıracak, toplantıdan sonra verilecek müsamerede hazır bulunacaktır.

Celâl Bayar, öbür gün Rize ve Hopaya hareket edecektir.

Seyahatin ilk merhalesi

(Karadeniz sahillerinde tetkik seyahatinde bulunan D. P. Genel Başkanı Celâl Bayara refakat etmekte olan muharririmiz Metin Toker bildiriyor:)

Muhalefet Partisi Lideri Celâl Bayar, dört gündenberi Karadeniz sahillerinde demokrasi hayatımızın belki de en mühim seyahatlerinden birini yapıyor. Bu seyahat, tabir caizse, bir nabız yoklama seyahatidir ve alınan netice, şüphe yok ki, müsbettir.

Karadeniz seyahatinin ehemmiyeti ne Demokratların Genel Başkanlarına karşı gösterdikleri sevgi tezahüründen, hattâ ne de bizzat Genel Başkanın partisinin fikir, program ve umdelerine dair söylediği sözlerden ileri geliyor. Bütün bunlar aşağı yukarı bilinen şeylerdir. Fakat asıl yeni olan 12 temmuz Beyannamesi diye anılan hakiki demokrasiye doğru ilk adımın zihniyetlerde yaptığı müsbet değişikliktir. Bu değişiklik karşılıklıdır ve işte asıl hoşa giden de budur.

Karadeniz seyahati Celâl Bayarın tabirile karşılıklı anlayış yoluna girildiğinin mükemmel bir tezahürü olmaktadır.

Muhalefet liderini şimdiye kadar vapurunun uğradığı hemen her iskelede o yerin en büyük idare âmiri karşıladı ve kendisine «hoş geldiniz» dedi. Zonguldak Valisi, Ayancık kaymakamı bizzat vapura kadar geldiler. İnebolude Kaymakam, Belediye reisi vekili ve jandarma komutanı, muhalefet parti liderini Demokrat Parti binasında ziyaret ettiler. Gerze kaymakamı sabahın pek erken saatinde rıhtımda hazır bulunuyordu. Polis memurları, çıktığı her iskelede Celâl Bayara selâm resmini ifa ediyorlardı. Bir iki istisna mühim şey ifade etmez devlet otoritesini temsil eden zevatın partiler karşısında bitaraflıklarını bu şekilde alenen belirtmeleri sevinilecek bir hâdisedir. Hattâ bu hareket bir direktif mahsulü olsa bile.

Buna mukabil muhalefet lideri de Demokrat Partilerle yaptığı konuşmalarında bugünkü idari duruma temas ettiği zaman acı konuşmadı, bilâkis her görüşmesinde samimî olarak karşılıklı anlayış yoluna girildiğine dair inancını ifade etti. Celâl Bayar, bir çok yerde halka son aylar zarfında idarî baskı ve tazyik bakımından vaziyette bir salâh görüp görmediklerini sordu. Verilen cevab daima müsbet oldu. Demokratlar evet dediler, şu son aylar zarfında vaziyette bir salâh görüyoruz. Gazetelerde de demokrasimizin iyi bir yola girdiğini okuyoruz. Mecliste Demokrat milletvekillerimizin memleketin sosyal ve ekonomik meselelerile bir kaç zamandır daha yakından alâkadar olmak fırsatını bulmalarını, bu salâhın bir delili sayıyoruz. Fakat içimizde bir şüphe var, acaba karşımızdakiler samimî midirler, yoksa bizleri oyalayıp uyuşturmak mı istiyorlar? İşte bundan emin değiliz.

Bugünkü durum

Celâl Bayar, muhtelif yerlerdeki konuşmalarında bu bahiste ezcümle şu fikri ifade etti:

«— Demokrat Parti kurulduğu gündenberi Anayasanın vatandaşa verdiği hak ve hürriyetlerin emniyet altına alınması için mücadele etmiştir. Biz istiyoruz ki, bütün vatandaşlar aynı aşrtlar altında memlekete hizmet fırsatını bulsunlar, bu emelimizi gerçekleştirmemek için bize baskı ve tazyik yaptılar, Demokrat Partinin ilk kuruluş senesi içinde maruz bırakıldığı müskküller demokrasi tarihimize geçecektir. Fakat, biz azim ve irademizden bir zerre dahi keybetmedik ve işte bugün gördüğümüz salâh o gaye uğrundaki mücadelemizin bir neticesidir. Karşı taraf tuttuğu yolun çıkar yol olmadığını nihayet anladı. Bugün büyük memnuniyetle ifade edebilirim ki karşılıklı anlayış yoluna girilmiştir. Vatandaşa siyasî kanaati ne olursa olsun müsavi şartlar altında memlekete hizmet hakkının tanınması için ilk adım atılmıştır ve kanaatimizce bu adım samimidir. Zira yapacak başka şey yoktur. Şurasını hemen belirtmek isterim ki, demokrasi vadisinde gözönünde tuttuğumuz ideale henüz ulaşmış değiliz. Fakat oraya varabilmek için bir zamana muhtac olduğunu da kabul ediyoruz. Bize memlekette hak ve hürriyetler tam manasile tanınıncıya kadar aynı azimle mücadelede devam edeceğiz. Zira bizim için en mühim mesele budur. Milletvekilleriniz sosyal ve ekonomik meselelerle o zaman daha ziyade uğraşmak fırsatını bulabileceklerdir ve sizi temin ederim ki bu faaliyetin hayırlı neticeleri hissedilecektir.»

«İyi bir yol»

Celâl Bayar, Demokrat Partinin idare âmirleri karşısındaki durumunu Gerzedeki uzun konuşması sırasında izah etti. Muhalefet lideri, ezcümle şunları söyledi:

«— İdare âmirlerinin şahıslarına karşı asla fena bir duygu beslemiyoruz. Hepsine karşı sevgi ve saygımız vardır. Lâkin Demokrat Partililerin şu son bir yıl içinde türlü tazyik ve baskıya maruz bırakıldıkları herkesin malûmudur. Bugün iyi bir yol tutulmuş olduğunu görmekle memnuniyet duyuyoruz ve bu yolda yürünülmesini temenni ediyoruz.»

Cumartesi günü Karadeniz seyahatine çıkan Celâl Bayar, aynı günün akşamı Zonguldağa çıktı. Ertesi gün İnebolu, Abana, Ayancık Demokratlarile görüştü. Bayramın üçüncü günü Sinob, Gerze ve Samsuna uğradı. Celâl Bayar vapurunun uğradığı iskelelerde Demokratlarla görüşmeler yapmak suretile kasımın ilk haftasında İstanbula avdet edecektir.

Samsunda Celâl Bayar şerefine Demokrat Partinin verdiği ziyafette Vali, Belediye reisi ve Halk Partisi başkanı da bulundular.

Metin TOKER

Merhum arkadaşımız Faik Günerinin ruhuna mevlid

Ebediyen kaybettiğimiz arkadaşımız Faik Günerinin ölümünün kırkıncı günü dolayısile bugün öğle namazını müteakib Eyüb Defterdarında Takkeciler camiinde, ruhuna ithaf edilmek üzere mevlid okutulacaktır. Merhumu sevenlerin ve arzu edenlerin teşrifleri rica olunur.

Bir heykeltraşımızı kaybettik

Değerli heykeltraşlarımızdan Mari Gerekmez'in vefat etmiş olduğunu teessürle haber aldık. Henüz otuz bir yaşında olduğu halde dün hayata gözlerini kapayan sanatkâr, geçen sene Devlet Resim ve Heykel sergisinde Yahya Kemalin büstü ile birinciliği kazanmıştı. Bir ekalliyet mektebinde de edebiyat öğretmenliği yapmakta olan heykeltraşın ölümü sanat muhitimizde derin bir teessür uyandırmıştır. Zevcine, ailesine ve kendisini seven bütün sanatkârlarla dostlarına samimî taziyelerimizi sunarız.

Sermaye ve ihtiyatlarile sigorta şirketleri arasında en büyük malî kudret

En geniş teknik imkân ve her çeşid sigorta

Saygı değer müşterilerinin emirlerine her zaman hazır

Dost Eli

GÜVEN SİGORTA

Tamamen ödenmiş sermaye: TL. 1.000.000,—

İhtiyatları : TL. 2.892.700,—

Galata Sümerbank binası

Telefon: 44969

Telgraf: Türkgüven

Hâdiseler Arasında FELEK

Hava selâmeti

Atina civarında dağa çarpan İsveç uçağı faciası bayram günlerini yaslandırdı. Bütün İstanbulun tanıdığı hemşerilerimizin kaybile neticelenen bu felâket, gerçi hava kazalarının birincisi değildir. Meşum tesadüf, bu kaza günlerinde biri Amerikada, öteki Fransada iki kaza daha haber veriyor.

Denecek ki bütün nakil vasıtalarında kazalar olur. Belki onlarda daha fazla olur. Bu söz doğru olabilir. Hattâ bu inandırma sahalarında kullanılan istatistik rakamları bu kazayı normalleştirmek için bunda da bize sunulabilir; ama şu hakikat değişmez ki tayyare kazasında ne bir vapur, ne bir tren kazasındaki kadar kurtulma ihtimali yoktur. Bir mucize olarak bu kazalardan kurtulanların nisbeti son derece azdır. Ondan başka gene şüphe yoktur ki hava yolcularının maruz kaldıkları kazalar, elbette kara ve deniz yolcularınınkinden fazladır. Hele deniz yolculuğunda teknenin batması, büyük cankurtaran sandallarının mevcudiyeti önünde sadece nahoş hâdise olarak geçebilir.

Kabul etmek lâzımdır ki tayyare seyahatleri ne kadar rahat, ne kadar kolay ve ne kadar ucuz olursa olsun henüz tehlike bertaraf edilmiş değildir; hattâ hiç bertaraf edilememiştir. Kazaya uğramış bir tayyarenin yolcularını kurtaracak hiç bir vasıta bulunamamıştır. Şu halde gemilerde olduğu gibi kurtarma vasıtasını arttırmaktan ziyade, yapılacak şey kaza ihtimallerini azaltmaktır.

Deniliyor ki modern tayyarelerde bu ihtimal yoktur. Bunlar kuru lâftan ibaret. Harb esnasında Ingiliz Kralının kardeşini taşıyan bir tayyare de bir dağa çarpıp parçalanmıştı. Felâket şuradadır ki uçak kazalarının yüzde doksan dokuzunun sebebi anlaşılamamaktadır. Çünkü kazadan, felâketin sebebini izah edecek canlı veya cansız hiç bir şey sağlam kalmıyor ki..

Bütün söylenenler tahmin ve faraziyeden ibaret olduğu için kazaları önleyecek tedbirler de bu tahmin ve ihtimallere göre alınıyor. Herşeyden evvel pilotların fizyolojik tagayyürata uğrayıp uğramadıkları malûm değil.. parçalanmış bir adamda ne bulabilirsiniz?

Bütün bunları söylemekle tayyare yolculuğundan okuyucularımı çekmek istemiyorum. Benden böyle bir şey beklemezsiniz. Ama her büyük kazadan sonra zaten hava yolculuğuna rağbet bir miktar azalır, sonra kaza unutulur, rağbet de tekrar eski halini alır.. yalnız bir nokta vardır ki ona tayyare meydanlarını idare eden otoriteler dikkat etmelidirler. O da tayyarenin kazasız bir uçuş yapabilecek ve her türlü nâmüsaid hava ve rüyet şartlarına karşı koyabilecek halde olmasıdır. Bunu kontrol etmek hava meydanlarının vazifesi olmalıdır. Nasıl limanlarda cankurtaranları tamam olmıyan, içinde doktoru bulunmıyan, hulâsa selâmet şartları tamamlanmıyan gemilerin hareketine müsaade edilmiyorsa cihazları ve bünyesi en ufak şüphe uyandıracak halde bulunan tayyarenin uçmasına, hiç değilse memleketten yolcu almasına müsaade edilmemelidir.

İsveç uçağı kazasında kör uçuş cihazlarının işlememesi felâkete sebeb olduğu ileri sürülüyor. Hakikaten, tayyarenin dağın zirvesine çarpması insanda bu zannı uyandırıyor. Eğer uçak şu veya bu sebeble irtifa kaybetmedi ve sırf bu aletin işlememesi yüzünden parçalandıysa gerçekten acınacak şeydir. Çünkü bir metre daha yukarıdan geçseydi, bugün arkalarından gözyaşı dökülen bu kırk dört kişi sağ salim yerlerine varmış olacaklardı.

O halde bir tayyarenin bir uçak meydanından kalkmasına müsaade edilmek için yaza vukuuna mâni olacak cihazlarla. tayyarenin bünyesinin ve benzin miktarının kontrolu gibi bazı ihtiyatî tedbirler alınması çok yerinde olur. Bu yüzden bir tayyare belki bir saat gecikebilir ama mesafe aletinin işleyip işlemediği veya sakatlanabileceği ihtimali de görülerek seyahate müsaade edilmez, felâketler tamamen önlenemese bile nisbeti azalır.

Bu satırlar bu işlerle hiç alâkası olmıyan bir adamın mütalealarıdır. Mühendisler ve mütehassıslar belki buna gülerler, ama onların bu kadar emin oldukları hallerde de bizi ağlatan kazalar olmaktadır. Fennin verdiği itimadı, aklı selim daima kontrol edebilir.

B. FELEK

NOT:

Kurban ve Cumhuriyet bayramları münasebetile hakkımda sevgi göstermek lûtfunda bulunan eşe, dosta ve okuyucularıma teşekkürlerimi sunar, saadetlerine dua ederim. B. F.

Ortaşark iş konferansı

Londra 29 (a.a.) — Reuter: Montreal'de milletlerarası iş ofisi tarafından bugün bildirildiğine göre, Orta ve Yakınşark devletleri arasında Kahirede toplanacak olan iş konferansının Mısırdaki kolera salgınından dolayı Istanbulda toplanması kararlaştırılmıştır.

Düğün - Nişan ve ziyafetlerinizi

MAKSİM'in

Lüks paviyonunda veriniz.

NEFİS MALZEME, TEMİZ SERVİS, GÜZEL DEKOR

Kararınızı vermeden behemehal MAKSİM'in şartlarını öğreniniz.

Telefon: 42633

Yeni SES Opereti

LÜKÜS HAYAT

EKREM ve CEMAL REŞİD REY Kardeşlerin eseri.
Sahneye Koyan: TEVFİK BİLGE
Matineler: Cumartesi, Pazar ve Çarşamba saat 15 te, Her akşam 20,30 da

«CUMHURİYET» in Tefrikası: 41

Rüya gibi

Nakleden: HAMDİ VAROĞLU

Sinirlerini geren aynı elin, sihirli bir temasla onların gevşetmiş olması kabil midi?

Düşünceler birbirini takib ediyor, az evvel yaşanmış sahneler, gözünün önünde canlanıyordu.

Beşiktaş iskelesi, yarı karanlık, soğuk bekleme odası, içinde üç kişinin mahallebi yemekle meşgul olduğu mahallebici dükkânı, gözünün önünden, bütün vüzuhile geçti.

Sonra, bütün teferrüatını hayalinde canlandıramadığı otomobil yolculuğunu, pek kısa süren, hayal meyal bir safha halinde gördü.

Birdenbire, pastacıda, Selma ile karşı karşıya oturup konuştuğu masa başı, zihninde, eksiksiz, parlak bir hayal halinde belirdi.

Bu hayalden de ileri, malûm hislerle vücud bulan hatırlama hâdisesinden de fazla bir şeydi.

Şekib, gözlerinin iç tarafile görüyormuş gibi, ikinci bir görme kabiliyetini kullanıyormuş gibi kuvvetli, parlak bir rüyet hassasile görüyordu.

Nitekim, pastaneden çıktıktan sonra, kaldırımda vedalaşırken, Selmanın elini tutup sıktığı andaki intibaını da, gene maddî denecek kadar kuvvetle bir kere daha duydu.

Elinin cildi altında, duygulu bir ikinci deri varmış gibi, şimdi, Selmanın elini, o ikinci avucile tutuyor, ayni yumuşaklık intibaını gene duyuyordu.

Bu hayalden, silkinerek uyandı.

Şaşkın gözlerle etrafına bakındı. Dalgınlığı belki bir kaç dakikadan fazla sürmemişti. Fakat o kadar derine dalmış, iç âlemile öyle uzak bir gezintiye çıkmıştı ki, kendisini odasında bulunca gözlerine inanamadı.

Gayriihtiyarî avuçlarına baktı.

Orada bir iz arıyor gibiydi. Sonra, ellerini koltuğun kenarlarına dayadı. yerinden kalkmağa hazırlandı.

Fakat bu hareketi yaptığı halde kımıldamadı. Vücudünde bir yorgunluk hissediyordu. Garib bir yorgunluktu bu. Yorgunluktan ziyade isteksizliğe benziyen bir şeydi. Vücudünden ziyade, ruhunun yorgun olduğunu düşündü. Kaç gündenberi kafasını dolduran yorgunluk, kollarından, bacaklarından, bedeninden ziyade, elbette ruhuna sirayet etmiş olmak gerekti.

Koltuğa tekrar yaslandı. «Garib şey, bu hayali zihnimden niçin uzaklaştıramıyorum acaba?» diye düşündü.

Başka bir şey düşünmeğe kendisini ne kadar zorlarsa zorlasın, muvaffak olamıyor, hemen oracıktaymış gibi gördüğü pastacı dükkânındaki masayı; görüş sahasından silemiyordu.

Gözünün önünde, hep, pasta tabağının siyah çizgili desenleri; bu desenlerin gerisinde, ikinci plânda, Selmanın yüzü vardı.

Yazıhanede birlikte çalıştıkları günler zarfında gördüğünden büsbütün başka bir yüz.

Bu yüzün, içlerine dikkatlice baktığı zaman, mutlaka başını öteye çevirmeğe mecburiyet duyduğu bir çift gözü; en ciddî bahsi konuşurken bile kenarına takılıp kalmış tebessümü muhafaza eden canlı dudakları vardı.

Bu, evvelce gördüm zannettiği halde görmediği, göremediği bir yüzdü.

Büyük bir gayretle yerinden kalktı. Masasının başına geçti. Çantasını açtı, içindeki dosyaları çıkardı.

Gündüzden kalma alınmış iki lâyiha müsveddesi vardı.

Bunları gözden geçirip noksanlarını tamamlamak lâzımdı. Sonra, vekâletini yeni aldığı karışık bir dava daha vardı. Yüklüce bir dosyayı tetkik etmek lâzımdı.

Bu işlerin hepsi salim kafa ile yapılacak işlerdi. Zihnini bu dalgınlıktan kurtaramazsa, sabaha kadar masanın başından ayrılamıyacaktı. Çünkü, önüne serdiği bu dosyalardan hiç birini ihmal etmeğe, ertesi güne bırakmağa imkân yoktu.

Şekib, geceyarısından sonraya kadar çalıştı.

Bu, çalışmadan ziyade bir mücadeleyi andırıyordu.

Dosyaları dolduran evrakın her birisi, gizli bir kuvvetle, o akşama aid sahneleri bütün teferrüatile satırlarına çekip tesbit etmiş gibi idiler. Şekib, her yazıyı okurken, kâğıdların hamuruna filigran halinde işlenmişçesine, satırların altında hareket dolu sahneler görüyor, okuduğunu kavrayabilmek için bir daha, sonra bir daha okuyordu.

İşlerini bitirdiği zaman, yorgunluktan gözleri yanmağa, şakakları zonklamağa başlamıştı.

Uykusu yoktu. Yatarsa uyuyamıyacağını hissediyordu. Bir müddet daha oturmağa, kitab okuyup vakit geçirmeğe karar verdi.

Fakat bu gayreti de boşa gitti. İş evrakı üzerindeki zihin gayretini kitabda aynen sarfetmediği için, okuduğunu, şimdi büsbütün anlıyamıyordu.

Sobası çoktan sönmüş, oda buz gibi soğumuştu.

Titriyerek yerinden kalktı. Elektriği söndürdü, yatmağa gitti. Ertesi sabah vaktinde kalkabilmek için uyumağa gayret edecekti.

Karısını, uykusunun ağırlığa rağmen uyandırmaktan çekinerek, kabil olduğu kadar gürültüsüzce soyundu, yatağa uzandı.

— Arkası var —

Ankarada yapılan büyük geçid töreni parlak oldu

— Baştarafı 1 inci sahifede —

renklerle süslenmişti. Sabahın erken saatlerinden itibaren Ankaralılar, akın akın Hipodroma gitmişler ve tribünlerde, sahada yerlerini almışlardı.

İnönünün tebrikleri kabulü

Cumhur Başkanı İnönü, bugün saat 13 te Büyük Millet Meclisindeki merasim salonunda bakanların, milletvekillerinin, devlet ve hükûmet erkânının, millî müessese ve kurumlar ileri gelenlerinin, kordiplomatiğin tebriklerini kabul etmiştir. Cumhur Başkanı, Meclise geliş ve gidişlerinde, Cumhur Başkanlığı bandosu ve muhafız kıt'asına mensub bir birlik tarafından selâmlanmıştır.

İnönü, Meclise gelirken Atatürkün muvakkat kabrini ziyaret ederek, Ebedî Şefin huzurunda bir tazim vakfesinde bulunmuştur. Kendisine, Meclis Başkanı, Başbakan, bakanlar ve siyasî partiler başkan vekilleri refakat etmişler ve kabre buketler koymuşlardır.

Resmi geçid sahasında

Cumhur Başkanı, Büyük Millet Meclisinde tebrikleri kabul ettikten sonra Hipodroma gelmiş ve alkışlar arasında askerî birlikleri teftiş etmiştir. Bundan sonra Cumhur Başkanlığı locasında yer alan İnönünün yanında Meclis Başkanı General Kâzım Karabekir, Başbakan Hasan Saka, bakanlar, Genelkurmay birinci başkan vekili Orgeneral Nuri Yamut, ikinci başkan General Muzaffer Tuğsavul, C.H.P. başkan vekili Şükrü Saracoğlu, Demokrat Parti başkan vekili Fuad Köprülü, eski Başbakan Receb Peker, bazı Demokrat Parti milletvekilleri bulunmakta idi.

Kordiplomatiğe mahsus tribünde, büyük elçiler ve elçiler arasında Sovyet maslahatgüzarı da görülüyordu. Kapalı tribünün kordiplomatiğin diğer mensublarına ayrılmış olan kısımda da Sovyet elçiliği erkânı 18 kişilik bir grup halinde geçid resmini takib etmekte idiler.

Geçid resmi

Cumhur Başkanı İnönü, İstiklâl marşını müteakib, Türk milletine Cumhuriyet bayramını kutlayan hitabesini irad etti. Sürekli alkışlarla karşılanan bu hitabeden sonra, önde Cumhur Başkanlığı bandosu olduğu halde izcilerin yürüyüşe geçmesi ile geçid resmi başladı. Bu sırada bombardıman ve avcı uçaklarından mürekkeb filolar, Ankara üzerinde uçmakta idi.

İzcilerin muntazam geçişleri, tribünleri ve sahayı dolduran on binlerce Ankaralının coşkun sevgi tezahürlerine yol açtı.

Askerî kıt'aların geçişi

İzcilerden sonra, başlarında şanlı sancaklarını dalgalandıran Harb Okulu ile Ankara garnizonuna mensub piyade alayları, deniz alayı, süvari ve topçu grupları, motörlü keşif kıt'ası, tank ve tanksavar taburları, motörlü alay, uçaksavar alayı, istihkâm ve muhabere kıt'aları Cumhur Başkanının önünden geçmişlerdir. İnönü, izciler ve askerî kıt'alar geçerken sık sık (Günaydın izcilerl», «Günaydın arkadaşlar!» diye selâmlamış ve kendisine gür «Sağol!» seslerile mukabele edilmiştir.

Geçid resminin iki hususiyeti

Bugünkü geçid resminin başlıca şu iki hususiyeti göze çarpıyordu. Şimdiye kadar motorize kuvvetler, yaya birliklerin ardında, teker teker vasıtalar halinde görülüyordu. Bugün ise geçişin en uzun zamanını bu motörlü vasıtalar almıştı.

On binlerce Ankaralı, yerli ve yabancı müşahid, bu suretle ordumuzun motorize hale gelmesine matuf çalışmaların canlı ve başarılı bir örneğini görmüş oldular. Bilhassa ilk defa bu geçid resminde görülen muazzam tanklar, halk tarafından hararetle alkışlanıyordu.

Bugünkü geçid resminin göze çarpan diğer hususiyeti de, subayların, resmî günlere mahsus büyük üniformalarını taşımamaları idi. Bütün komutanlar, seferî kıyafette geçtiler.

Muhteşem bir dekor içinde geçen ve heyecanlı gösterilere vesile olan büyük geçid resmini müteakib Cumhur Başkanı İnönü, sürekli alkışlar arasında Hipodromdan ayrıldı.

Ankarada dün akşamki balolar

Ankara 29 (a.a.) — Cumhuriyetin 24 üncü yıldönümü münasebetile bu akşam saat 22 de Ankarapalasta Dış İşleri Bakanı ve Bayan Necmeddin Sadak tarafından büyük bir suvare verilmiştir.

Milletvekilleri, devlet erkânı, müesseseler ve kurullar ileri gelenlerile kordiplomatiğin davetli bulundukları bu suvarede Cumhur Başkanı ve Bayan İnönü de hazır bulunmuşlardır.

Gene bu mutlu yıldönümü münasebetile Halkevinde Halkevi Başkanı tarafından ve Gar Gazinosu salonlarında da Ankara Valisi tarafından birer balo verilmiştir.

Edirnede

Edirne 29 (Hususî) — Cumhuriyet bayramı ,bugün, Edirnede parlak bir törenle kutlandı. Valinin ve iki gencin nutuklarını müteakib başlıyan geçid resmi birsaat devam etti ve halkın coşkun sevgi gösterilerine vesile oldu.

Oğuz

Bursada

Bursa 29 (Hususî) — Şehrimizde Cumhuriyet bayramı, büyük tezahüratla kutlandı. D.P. ve C.H.P. nin geçişleri saatlerce sürdü. Halk Partisi Ivazağa bucağında 20 çocuk sünnet ettirildi. Bu törene Demokratlar da davetli olarak geldiler. Geceleyin de her iki parti mensubları büyük bir fener alayı tertib ettiler.

Kastamonuda açılan binalar

Kastamonu 29 (Hususî) — İnşaatı tamamlanan kız sanat enstitüsü ve Ziraat Bankası binaları, bugün törenle açıldı. Enstitü 400 bin, banka 130 bin liraya mal olmuştur.

İzmirde

İzmir 29 (Telefonla) — Cumhuriyetin 24 üncü yıldönümü, şehrimizde, havanın yağışlı olmasına rağmen büyük gösterilerle kutlanmıştır. Cumhuriyet alanında askerî birliklerin, izcilerin, okullar, sporcular, partiler ve diğer teşekküllerin iştirakile yapılan geçid resmi pek parlak olmuştur. Kültürparktaki şehir radyo merkezinde D.P. ve C.H.P, ye mensub birer zat, Cumhuriyet mevzuu üzerinde konferanslar vermişlerdir.

Londra elçiliğimizdeki tören

Londra 29 (a.a.) — Türkiye Cumhuriyetinin yıldönümü münasebetile, Türkiyenin Londra Büyük Elçisi Cevad Açıkalın, elçilik binasında Londradaki Türk kolonisinin üyelerini kabul etmiştir.

Büyük Elçi Açıkalın, bugün Londra radyosunda bir hitabede bulunmuş ve yurdaşlarına bayramı tebrik etmiştir.

Atina elçiliğimizde

Atina 29 (a.a.) — Türk millî bayramı münasebetile bugün Türkiye Büyük Elçiliğinde bir kabul resmi tertib edilmiştir. Bu kabul resminde Başbakan Sofulis, hükûmet üyeleri, kordiplomatik mensubları bulunmuş ve tebriklerini bildirmişlerdir.

Cenevre Başkonsolosluğumuzda

Cenevre 29 (a.a.) — Anadolu Ajansının özel muhabiri bildiriyor:

Cumhuriyet bayramının yıldönümü Cenevrede bulunan vatandaşların iştirakile başkonsolosluk salonlarında samimî bir hava içinde kutlanmıştır.

Millî Piyango dün çekildi

200 bin liralık büyük ikramiye Zonguldağa çıktı

Millî Piyangonun 29 ekim 947 çekilişi dün Ankarada saat 14 te yapılmıştır.

Bu çekilişte ikramiye kazanan numaraları aşağıya yazıyoruz:

200.000 lira kazanan numara

119038

50.000 lira kazanan numara

122634

30.000 lira kazanan numara

250142

20.000 lira kazanan numaralar

157491 257337

10.000 lira kazanan numaralar

003365 061871 090154 091247 102025
178822 242160 259777 271168 315028

5.000 lira kazanan numaralar

014731 039454 070022 086906 102933
105660 110162 114791 203978 227775
228276 301512 311902 312452 319475
327434 329743 358051 377700 379040

3.000 lira kazanan numaralar

020315 033889 040707 082438 092293
099953 103171 111003 130712 134972
148418 155694 179553 188794 193649
196513 205408 224397 225460 229113
229139 236952 239861 244911 249599
250154 261564 274080 280362 319973
326603 339438 344190 353890 361094
361211 367909 368418 377327 389559

2.000 lira kazanan numaralar

012421 014847 019066 024493 039405
040450 044000 092383 097082 104052
121321 133437 154448 163354 163748
170028 172178 174494 182254 186722
202207 208333 225086 228149 228810
239146 240862 245375 259377 269643
273341 275995 278667 278724 279922
291798 298785 328067 335711 342295
345374 350192 350680 356880 361348
369881 379250 380761 389399 394192

1.000 lira ikramiye kazanan numaralar

Son dört rakamı (7055, 8977) ile nihayet bulan 80 bilet.

500 lira ikramiye kazanan numaralar

Son dört rakamı (1058, 1872, 2323; 7981, 8718) ile nihayet bulan 200 bilet.

400 lira ikramiye kazanan numaralar

Son üç rakamı (692) ile nihayet bulan 400 bilet.

200 lira ikramiye kazanan numaralar

Son üç rakamı 292, 654 ile nihayet bulan 800 bilet.

100 lira ikramiye kazanan numaralar

Son üç rakamı (050, 127, 624, 674, 777) ile nihayet bulan 2.000 bilet.

40 lira ikramiye kazanan numaralar

Son iki rakamı (68) ile nihayet bulan 4,000 bilet

20 lira ikramiye kazanan numaralar

Son iki rakamı (52, 71) ile nihayet bulan 8.000 bilet

10 lira ikramiye kazanan numaralar

Son iki rakamı (26, 37, 47, 58) ile nihayet bulan 16.000 bilet

4 lira ikramiye kazanan numaralar

Son rakamı (5, 6, 8) ile nihayet bulan 120.000 bilet ikramiye alırlar.

Bu çekilişin 200.000 liralık büyük ikramiyesini kazanan 119038 numaralı bilet Zonguldakta, 50.000 lira ikramiye kazanan bilet Silivride; 30.000 lira ikramiye kazanan biletin bir parçası Çorum, diğer parçası Trabzonda, 20 şer bin lira ikramiye kazanan iki bilet Ankarada; 10.000 lira ikramiye kazanan biletlerden iki tanesi Istanbul, diğerleri Ankara, İzmir, Adana, Balıkesir, Manisa, Ereğli, Konya, Akçakoca ve Keşanda, 5.000 lira kazanan biletlerden dördü Istanbulda, beşi Izmirde, üçü Ankarada; ikişer tanesi Maraş ve Bursada; diğerleri de Ödemiş, Bergama, Kütahya, Konya, Nazilli, Gelibolu, Trabzon, Tarsus; Milâs, Egin ve Koçarlıda satılmıştır.

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Kumbaralı ve Kumbarasız Tasarruf Hesabları

1948 İKRAMİYE PLÂNI

4 tane	EV	4 tane	Tahsil sigortası
4 »	ARSA	4 »	Cihaz sigortası
1 »	5000 liralık	4 »	Yurd içinde gezi
1 »	3000 »	100 »	100 liralık
4 »	2000 »	100 »	50 »
10 »	1000 »	500 »	20 »
20 »	500 »	200 »	10 »
50 »	200 »		

1 — Çekilişler: 1 mart, 1 haziran, 25 ağustos, 30 aralık tarihlerinde yapılacaktır.

Ayrıca ÇOCUK HESABLARI için 21 nisan tarihinde özel bir çekiliş tertib edilmiştir.

2 — Hesablarında en az yüz lirası bulunanlar çekilişlere katılacaklardır. Altı yüz liradan fazla para biriktirmiş olanlar her beş yüz liraları için çekilişlerde ayrı bir kur'a numarası alacaklardır.

3 — 21 nisan çekilişine girecek ÇOCUK HESABLARI'nda en az 25 lira birikmiş olması şarttır. Bakiyeleri 100 lira gösteren ÇOCUK HESABLARI diğer dört çekilişe de katılacaklardır.

1947 İKRAMİYE PLÂNININ SON ÇEKİLİŞİ: 1 ARALIK

İstanbulda bayram geçen senelerden güzel oldu

— Baştarafı 1 inci sahifede —

lemiştir. Halk, bu millî bayramımızı görmek arzu ve heyecanı ile Taksime çıkan bütün yolları doldurmuştur.

İlk törene, Vilâyette Valinin tebrik kabulü ile başlanmıştır. İstanbulda bulunan milletvekilleri, Istanbul Komutanı ile vilâyetimiz dahilinde vazifedar komutanlar ve bu sene diğer senelerden daha kalabalık olarak Üniversite Rektörünün başkanlığında bir heyet saat dokuzdan itibaren Vali ve Belediye Reisi Lûtfi Kırdarı kabul salonunda tebrik etmişler ve hazırlanan büfede izaz ve ikram edilmişlerdir.

Saat onda Istanbuldaki 28 konsolos, başlarında en kıdemlileri olan Iran konsül generali olduğu halde merasim salonuna alınmışlar ve Vali ve Belediye Başkanını tebrik etmişlerdir.

Rum Patrikhanesi namına Meliton ile tahrirat müdürü Mavridi de Vilâyete gelerek Valiyi tebrik etmişlerdir. Saat 10 buçukta Vilâyetteki kabul töreni bitmiş, Vali Lûtfi Kırdar beraberinde Istanbul Komutanı Korgeneral Asım Tınaztepe olduğu halde otomobille Taksim meydanına hareket etmişlerdir.

Taksim meydanında

Taksim meydanının her tarafını halk sabahın erken saatlerinde doldurmuş, törene iştirak edecek birlikler, öğrenciler ve diğer teşekküller etrafta yer almış bulunuyorlardı. Hükûmet erkânı ile generaller, Parti mümessilleri, Şehir Meclisi üyeleri ve davetliler tribündeki mevkilerini işgal etmişlerdi. Vali ve Istanbul Komutanı, birlikleri ve merasime iştirak edecekleri teftiş ettikten sonra mızıka Istiklâl marşını çalmış ve âbide önündeki direğe sancağımız çekilmiştir. Abideye bir çok çelenk konulmuş, bunu müteakib Vali ile Komutan; tribünün önünde yer almışlardır. Bundan sonra geçid törenine başlanılmıştır. Ilk olarak malûl subay ve erlerden mürekkeb bir kafile geçmiş ve çok alkışlamışlardır. Bundan sonra Deniz Harb Okulu ile Gedikli Erbaş Okulunun muntazam adımlarla geçişleri çok alkışlandı. Kuleli Lisesi Istanbula geldiğinden bu defa gene bandosu ile birlikte Deniz Lisesini takib etti. Bundan sonra kara birlikleri geçtiler. Piyade alayını topçu taburu, onu motörlü kıtaat, ağır tanklar, bindirilmiş kıtaat ve bundan evvelki geçid törenlerinde görmediğimiz motörlü havan bataryaları, motörlü tank dafiler, tayyare dafi topları, motörlü ışıldaklardan mürekkeb birlikler geçmiş, yeni teçhizat ile geçen bu birlikler halk tarafından uzun uzun alkışlanmışlardır. Askerî birliklerden sonra sıra izcilerin ve öğrencilerin geçişine gelmiştir. Ellerinde bayraklar olduğu halde toplu bir halde geçen izciler, onu takiben İstanbulda yüksek okullarla resmî, özel ve azınlık lise ve ortaokulların öğrencileri çok muntazam bir geçiş yapmışlar, bilhassa yürüyüşte pek muvaffak olmuşlardır. Bu arada Kızılay Hastabakıcı okulu öğrencilerinin beyaz elbiselerile geçişleri pek hoş olmuştur.

Bu defa esnaf teşekküllerinin geçişleri nisbeten düzgün olmuştur. Kayıkçılar, mavnacılar, manavlar, bahçıvanlar, yorgancılar, döşemeciler, şekerciler, ayakkabıcılar, kasablar, şapkacılar, bakkallar, berberler kamyonlarını temsilî mahiyette donatmışlardır.

«Tatlı ye tatlı konuş», «Can boğazdan gelir», hele pek yerinde bir nasihat olarak «Gözünü aç, aldanırsın» gibi vecizelerle bu kamyonları süslemişlerdi. Kamyonun üstünde kayıkçıların koydukları bir kayıkta kürek çekişleri ve diğer bir kamyonda da yelken açmış bir kayığın gidişi çok alkışlandı. Yalnız gene bu kamyonların arkasından bazı kimselerin taksilerle geçişi hiç iyi olmuyordu.

Demokrat Partinin gösterisi

Demokrat Parti idarecileri Cumhuriyet bayramı merasimine on bin kişi kadar parti mensubinile iştirak etmişlerdir. Dolmabahçeden itibaren Taksime kadar olan saha Demokrat Parti teşekküllerine tahsis edilmişti. Önde ellerinde bayraklar ve arada gene kırmızı bir beziz üzerine yazılmış Demokrat Parti ibaresini taşıyan bir kaç kişi arkasında Partinin İstanbul başkanı Kenan Oner olduğu halde tribün önüne gelmişler, halkı selâmlamışlardır. Kenan Oner burada kafileden ayrılmış, tribünün mermer merdivenleri üzerinde yer almıştır. Bundan sonra her şubesi önde bir kişinin taşıdığı parti bayrağı olduğu ve kollarında parti bandları bulunduğu halde bölük bölük ve adeta askerî yürüyüşle geçmişlerdir. Yarım saatten fazla süren bu geçidde otuza yakın parti şubesi ve on bin kadar da insan bulunuyordu. Ilk öndeki kafileyi kadın Demokratlar teşkil ediyorlardı. Bunların geçişleri alkışlanıyordu.

Geçid töreninin sonunda kendisile görüşen gazetecilere Kenan Öner:

«— Ufak bir vazife yaptık. Hava muhalif olmasaydı, geçeceklerin sayısı bunun bir kaç misli olacaktı» demiştir.

Tören saat birde böylece bitmiştir.

Şehidlikte

Eyüb kaymakamının başkanlığında bir heyetle Şehir Meclisi üyelerinden mürekkeb bir heyet dün Edirnekapı Şehidliğine giderek Cumhuriyet bayramı dolayısile Şehidliğe çelenkler koymuşlardır. Bu münasebetle Eyüb kaymakamı bir hitabe irad etmiş, hazır bulunan bir askerî müfreze de ihtiram resmini yapmıştır.

Taksim gazinosundaki suare

Vali ve Belediye Reisi Lûtfi Kırdar, dün gece Taksim Belediye gazinosunda Cumhuriyet bayramı dolayısile 400 kişilik bir suare vermiş, şehrin tanınmış kimseleri, hükûmet erkânı, konsoloslar vesaire hazır bulunmuşlardır.

Darülacezede bulunanlara şeker dağıtıldı

Cumhuriyet Bayramı münasebetile merasime iştirak eden sivil teşekküller, merasimden sonra, Darülâcezeye giderek, orada bulunan 928 kişiye birer kutu şeker dağıtmışlardır

Şarap Satışı

Yüksek Ziraat Enstitüsü Döner Sermaye İdare Heyeti Başkanlığından:

1 — Enstitümüz ziraat sanatları tarafından tecrübe ve tatbikat mahiyetinde yapılmış olan 943, 944, 945 ve 946 yıllarına aid 24500 litre şarabın satılması kapalı zarf usulile arttırmaya konulmuştur.

2 — Şarabların muhammen kıymeti 17150 ve geçici teminatı 1286 lira 25 kuruştur.

3 — Bu işe aid şartname ve şarabların kalite ve evsafı eski Ziraatteki İktisadî İşletme Müdürlüğünde görülebilir.

4 — Arttırma ve ihale 17/11/947 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 11 de Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlük binasındaki idare heyetince yapılacağından isteklilerin geçici teminat akçelerini Döner Sermaye veznesine yatırarak, tekliflerile kanunun tayin ettiği vesikalarını aynı günde nihayet saat 10 a kadar makbuz mukabilinde adı geçen idare heyeti başkanlığına vermeleri veya muayyen vaktinden evvel ele geçecek tarzda iadeli taahhüdlü posta ile göndermeleri ilân olunur. (14979)

SÜMERBANK

Kütahya KERAMİK Fabrikasından:

Evsaf ve kalite üstünlüğünü muhafaza etmekle beraber ucuza mal etmeğe çalışan fabrikamız

Yeniden :

Fiatlarda İndirme

yaptığını sayın halkımıza bildirir.

1 kasım 1947 den itibaren yapılacak siparişlerde:

KİREMİT - 15 kuruştan ..... 13 Kuruş

Makine TUĞLA - 1000 tanesi 23 liradır

Sipariş bedeli Kütahya Ziraat Bankasındaki 319 sayılı hesabımıza havale geldiğinde vagon istenir ve sipariş sırasile gönderilir.

Tel: KERAMİK - KÜTAHYA

(14248)

Dizel motörü ve tevzi tablosu alınacak

Bürhaniye Belediye Başkanlığından:

1 — Bürhaniye Belediyesine aid elektrik santralı için mevcud keşif ve fennî şartnameye göre bir aded elektrik tipi akople Dizel motör ve tevzi tablosu satın alınacaktır. Keşif bedeli «55774» lira «50» kuruştur.

2 — Fennî şartnamesi Bürhaniye Belediyesinden bedelsiz temin olunabilir.

3 — Pazarlık 4 kasım 1947 tarihine rastlayan salı günü saat 15 te Bürhaniye Belediyesi Daimî Encümen huzurunda yapılacağından talib olmak isteyen müesseselerin namlarına tam yetkili ve mukavele imzalamaya mezun mümessillerin pazarlık gününde Bürhaniye Belediyesinde hazır bulunmaları. 14824)

Pülverizatör Alınacak

Ankara Sıtma Savaş Başkanlığından:

1 — Sıtma savaşında kullanılmağa elverişli ve başkanlığımızda mevcud nümunesine göre 50 aded pompalı bakır ve 60 aded üstüvanî pirinçten tazyikli pülverizatör Bakanlık adına kapalı zarf usulile satın alınacaktır.

Vergi ve masrafları satıcıya aid olmak üzere beherinin tahmin edilen fiatı 132 liradır.

Ihalesi 31/10/947 günü saat on beşte Başkanlığımızda toplanacak komisyonda yapılacaktır. Şartnameleri başkanlığımızda görülebilir. İsteklilerin 2490 sayılı kanunun 32 nci maddesine uygun şekilde yapacakları teklif mektubu ile teminat makbuzu veya mektublarını muhtevi zarf ihale saatinden bir saat evveline kadar komisyon başkanlığına verilmesi.

Postadaki gecikmeler mazeret sayılmaz. (14481)

Tekel Genel Müdürlüğü İlânları

Malzeme Alım Şubesinden:

Boş oksijen tüpü	100	aded	20	kiloluk
Boş asid karbonik tüpü	250	»	20	»
Boş asid karbonik tüpü	250	»	10	»
Dolu Anidrit sülfürü tüpü	30	»	6	»
Dolu Anidrit sülfürü tüpü	30	»	15	»

1 — Yukarıda cins ve miktarı yazılı malzeme, müteahhid nam ve hesabına pazarlığa konmuştur.

2 — Pazarlık 28/11/947 cuma günü saat 10 da Kabataş Genel Müdürlük Malzeme Alım Şubesindeki Komisyonda yapılacaktır.

3 — Şartlaşma, her gün adı geçen şubeden alınabilir.

4 — İsteklilerin belirli gün ve saatte teklif edecekleri fiat üzerinden %7,5 güvenme paralarile birlikte komisyona müracaatleri ilân olunur. (14788)

Yulaf Satın Alınacak

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Refik Saydam Merkez Hıfzıssıhha Müessesesinden:

Müessesemiz hayvanları ihtiyacı için satın alınacak 120 ton yulaf ihalesinin, müteahhidi tarafından feshine sebebiyet verilmiş olmasından dolayı 25/8/947 ve 13/10/947 tarihlerinde yapılar eksiltmeye istekli çıkmadığından açık eksiltme usulile tekrar eksiltmeye konulmuştur.

Beher kilosuna tahmin edilen bedel 17 kuruş, geçici teminat 1530 lira olup eksiltme 25/11/947 salı günü saat 15 te müessesede toplanacak Satınalma Komisyonunda yapılacaktır.

Taliblerin yukarıda yazılı teminatı yatırmaları için ihaleden bir gün öncesine kadar birer irsaliye almaları ve eksiltmeye girmek üzere belli gün ve saatte müessesede hazır bulunmaları. (14982)

4 Kamyonete Karoser Yaptırılacak

Ankara Valiliğinden:

1 — Salgın hayvan hastalıkları savaşında çalışan dört kamyonete karoser yaptırılacaktır.

2 — Yaptırılacak karoserin keşif bedeli 24000 yirmi dört bin lira olup plân ve modellerile şartnamesi Ankara Veteriner Başmüdürlüğünde olup arzu edenlerin görmelerine âmade tutulmuştur.

3 — Münakasa, kapalı zarf usulile ve 3/11/947 günü saat 15 te Ankara Veteriner Başmüdürlüğünde yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye iştirak için 1800 liralık depozito akçesinin yatırıldığına dair olan makbuzla ve diğer vesikalarla birlikte zarfların ihale günü saat 14 te komisyona verilmiş olması şarttır. (14418)

SPOR

Dün yapılan maçlar

Kurban Bayramında yapılan hususî maçlarda berabere kalan dört takım dün Şeref stadında yeniden karşılaşmışlardır. Ilk maçta Süleymaniye müdafii kendi kalesine bir gol yapmış, maçı da bu suretle Vefa 1-0 kazanmıştır.

Ikinci maç, Galatasarayla Beşiktaş arasında yapılmıştır. Çok çamurlu bir sahada yapılan bu oyunda Beşiktaş, devrenin başında çok hâkim oynadığı halde hiç bir netice alamamış, bunda da Galatasaray kalecisi Erdoğanın büyük bir rolü olmuştur. Galatasaray sol içi Coşkunun 37 nci dakikada yaptığı ilk sayıdan sonra devre 1-0 Galatasarayın lehinde bitmiştir.

Ikinci devrede oyun tamamen Galatasaray lehine bir vaziyet aldığı, Beşiktaşın yorgunluğundan belli oluyordu. Üstüste Beşiktaş kalesine yapılan hücumlarda Gazanfer frikikten 15 inci dakikada Galatasarayın ikinci sayısını, 22 nci dakikada Coşkun Galatasarayın üçüncü golünü yaptı. Beşiktaştan Kemal 40 ıncı dakikada bir gol yaptı. Oyun da karanlıklar içinde 3-1 Beşiktaşın mağlûbiyetile bitti.

Basketbol takımımız Lübnanda galib geldi

Beyrut 29 (a.a.) — Türk ve Lübnan basketbol takımları arasında dün yapılan ikinci maç 53-33 Türk takımının galibiyetile sona ermiştir. Maçta Lübnanın ileri gelenleri, elçimiz ve elçilik erkânı ve üç binden fazla seyirci bulunmaktaydı.

ÖLÜM

İzmir Osmanlı Bankası hukuk müşavirlerinden merhum Emin Âli Beyin eşi, Kendir ve Keten Sanayii şirketi eski müdürü merhum Abdullah Pamuk ile merhum mühendis Şevket Pamuğun kayınvalideleri, Bayan Pakize Şevket Pamuk ile Yapı ve Kredi Bankası Galata şubesi kontrolörü Vehab Kuntun valideleri

AYŞE KUNT

29/10/947 tarihinde Tanrının rahmetine kavuşmuştur. Cenazesi 30 ekim perşembe günü Teşvikiye caddesi, 135 No. lı evinden kaldırılarak öğle namazında Teşvikiye camiinde namazı kılındıktan sonra Edirnekapı şehidliğindeki aile mezarlığına gömülecektir.

Çiçek gönderilmemesi rica olunur. Allah rahmet eylesin.

***

Devlet Demiryolları Muhasebe Müdiriyetinden müteksid Naim Ayanturun damadı ve Güven Sigorta Sosyetesi memurlarından Fahiman ve Yüksek Ticaret Okulu öğrencilerinden Ferihan Şakarcanın babaları ve Kadıköy Bayanlar Biçki ve Dikiş Yurdu Müdürü Zeki Ayazın kayınpederi, Ziraat Bankası İstanbul şubesi kontrolörlüğünden emekli

SALÂHADDİN ŞAKARCAN

dün akşam rahmeti rahmana kavuşmuştur. Cenazesi 31/10/947 cuma günü saat 11,30 da Suadiye Bağdad caddesinde 376 numaralı köşkünden kaldırılacaktır.

Mevlâ rahmet eyleye.

Elektrik

İstanbul Elektrik Teknisyenleri Derneği tarafından neşredilmekte olan bu faydalı meslek mecmuasının 9-10 sayıları zengin mündericatla çıkmıştır. Alâkalılara tavsiye ederiz.

Teşekkür

Ayın 24 üncü cuma günü Allahın rahmetine kavuşan büyüğümüz

HATCE ENİSE TOKDEMİR'in

cenazesine gelmek, ziyaret, telefon veya telgrafla taziye etmek suretile acılarımızı paylaşan bütün tanıdıklarımıza muhterem gazeteniz vasıtasile teşekkürlerimizi takdim ederiz.

Talay ve Tokdemir aileleri namına:
Avukat Sadeddin Ferid Talay,
Avukat Ferid Davud Tokdemir.

OPERATÖR

Dr. Ertuğrul Saltuk

Basur memeleri, fistül ve barsak hastalıklarında rektoskopi, iğne kurşun vesairenin Röntgenle istisalî. Hilâliahmer caddesi 13 Sağlık Müd. bitişiği) Cağaloğlu Her gün 15 - 19. Telefon: 22006

Sinema tarihinde ebedî bir güneş gibi daima parlıyacak eser, dünün, bugünün, yarının sevgilisi olan yıldızlar filmi

ASLANLAR YOLU

«SANTA FE TRAIL»

Errol Flynn - Olivia de Havilland'ın zevkine son, ihtişamına benzer olmıyan büyük filmleri.

Orijinali Türkçesi

AR LÂLE'de

BİR HAFTA DAHA GÖSTERİLECEKTİR.

Kadıköy SÜREYYA Sinemasında

BU AKŞAM

Holivudun en büyük yıldızlarının son zaferi

SUZANIN ÂŞIKLARI

JOAN FONTAIN — GEORGE BRENT'in harikası

Sümerbank İplik ve Dokuma Fabrikaları Müessesesi Müdürlüğünden:

PAMUK TELEFLERİ VE ÜSTÜPÜ SATIŞI

Aşağıda cins, miktar ve muvakkat teminatları yazılı pamuk teleflerile üstüpüler 3 kasım 947 pazartesi günü Malatya Fabrikamızda açık arttırma suretile satılacaktır.

İsteklilerin teminat yatırmak ve şartnameyi görmek üzere bu tarihe kadar adı geçen fabrikaya veya müessesemize müracaat edebilecekleri ilân olunur.

Müessese, ihaleyi yapıp yapmamakta serbesttir.

Cinsi	Miktarı	Teminatı
D.10 Emme	3.584	165
D.14 Çubuk	5.466	250
D.17 Kirli meydan	37.285	565
5/3 A. I.ci kalite çekirdekli deşe	14.649	280
5/3 C. I.ci kalite çekirdekli deşe	239.259	3595
V.A. 2 II.ci kalite çekirdekli deşe	95.785	2880
Ü.A. Beyaz haşılsız masura sıyrıntısı	1.169	83
Ü.A. Temiz beyaz üstüpü	8.500	333
Ü.B.K. Beyaz haşıllı levent sonu 5 Mt: den noksan tura	20	150
Ü.F. Temiz renkli üstüpü	3.453	130
Ü.D. Beyaz haşıllı levent sonu 5 M. fazla yumak	160	30
Ü.E. Beyaz haşıllı levent sonu 5 M. noksan tura	373	50
Ü.B.Ü. Beyaz haşılsız levent sonu 5 M. fazla yumak	650	100
Ü.G. Renkli haşıllı levent sonu 5 M. fazla yumak	211	50
Ü.H. Renkli haşılsız levent sonu 5 M. noksan tura	447	50
Ü.Y.Ü. Renkli haşılsız levent sonu 5 M. fazla yumak	5.359	610
Ü.Y.K. Renkli haşılsız levent sonu 5 M. noksan tura	47	355
Ü.I. Kirli ve yağlı üstüpü	56.197	430
Ü.İ. Yağlı üstüpü	12.190	140
P.13 Topbaşı püskülü	5.298	360

İplik ve Dokuma Fabrikaları Müessesesi

Hereke Fabrikası Müdürlüğünden:

HURDA MALZEME SATIŞI

Aşağıda cins, miktar ve muvakkat teminatları yazılı hurda malzeme 5 kasım 1947 çarşamba günü fabrikamızda açık arttırma suretile satılacaktır.

Isteklilerin bu tarihe kadar fabrikamıza müracaatle malı görmeleri ve teminatlarını yatırmaları ilân olunur.

Müessese, ihaleyi yapıp yapmamakta serbesttir.

Cinsi	Miktarı	Teminatı
Yağ varili -yeni-	96 aded	85.—
Yağ varili -eski-	75 »	60.—
Yağ varili -eski kapaksız-	10 »	47.—
Kuşaklı demir varil	18 »	180.—
Kuşaklı demir varil kapaksız	3 »	33.—
Hurda kapaksız ağaç fıçı	19 »	55.—
Karpit fıçısı saç	60 »	190.—
Dipsiz kapaksız çok hurda Boya fıçısı	1000 Kg	20.—
Hurda balya çemberi	2000Kg.	30.—
Hurda kamyon	1 aded	135.—
Hurda çuval	500 Kg.	95.—

Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden:

1 — Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü Fakültesi için (PARASIZ YATILI), (PARALI YATILI) ve (YATISIZ) öğrenci olmak üzere başvuranlardan kabul edilenlerin adları aday numaralarile birlikte aşağıda gösterilmiştir.

2 — Bu öğrencilerden (PARASIZ YATILI) ya kabul edilenler örneğine uygun şekilde hazırlıyacakları yüklenme senedlerini noterlikten düzenlemek zorundadırlar.

3 — Bütün öğrencilerin 3 kasım 1947 tarihinden başlıyarak en geç 10 kasım 947 tarihine kadar Enstitü Talebe Işleri Amirliğine başvurmaları gerektir. Bu tarihten sonra başvurmalarla yüklenme senedini getirmiyen öğrencilerin haklarını kaybetmiş sayılacakları ve bunların yerine sırada bulunan yedeklerden alınacakları bildirilir. (14976)

Ziraat Ankara Yüksek Ziraat Fakültesine (parasız yatılı) kabul edilenler

Aday No. sı	Adı ve soy adı
31	Sadeddin Demiröz
60	Nimet Inciler
274	Belkis Arkun
247	Sabahaddin Ozkök
1	Orhan Demirok
46	A. İhsan Evirgen
128	Nadir Ceylânlı
207	Abdül Demirdere
233	M. Hulûsi Ozgüven
234	Kemal Ozbayrak
272	Nail Karaer
66	Mahmud Ayberk
206	Orhan Ustünsoy
228	Yılmaz Tuna
235	Ziya Aytuğ
258	Hilmi Ulker
18	Mehmed Özkök
11	Cemil Eke
64	Ismet Leblebicioğlu
111	Ayten Yumlu
231	A. Hüseyin Karasu
232	S. Hilmi Karadayı
63	Osman Karahan
57	Sabahaddin Şenol
13	Ali Iştar
239	Sıtkı Ozkum
293	Şerefeddin Aslaner
3	Adnan Astekin
5	Omer Çeliksoy
47	Naim Saracoğlu

Ziraat Fakültesine (paralı yatılı) kabul edilenler

Aday No. sı	Adı ve soy adı
97	Muhsin Yılmaz
108	Türkân Gürkök
24	Hüseyin Mutlu
71	Sevda Menteşe
80	Cemaleddin Yücel
103	Sabit Yiğit
104	Nidai Ozdemir
119	Cemaleddin Yağcı
136	Ismail Unlü
138	Mithat Yedier
139	M. Seyhan Karaaslan
144	Fehmi Konak
61	Mithat Çamsoy
210	Necati Savaş
253	Osman Dikici
299	Mustafa Karan
292	Kadir Başaran
283	Sabri Oğuz
295	Handan Tarakçı
43	Niyazi Metin

Ziraat Fakültesine (yatısız) kabul olunanlar

Aday No. sı	Adı ve soy adı
109	Adnan Çöteli
116	Nureddin Kahraman
135	Nagihan Bakırçay
284	Selçuk Oncel
21	Ismet Olcay
37	Rahmi Gemici
41	Ahmed Günday
17	Ali Selçuk
218	Cemal Ozer
39	Enver Taşdemir

Gelmiyenlerin yerine alınacak yedekler (Parasız yatılı)

Aday No. sı	Adı ve soy adı
	Erkek yedek
99	Burhaneddin Gör
102	Talât Kahvecioğlu
229	Faik Koçer
106	Mehmed Utma
143	Behzad Diken
227	Servet Unüver
297	Emin Tan
97	A. Yılmaz Cengiz
	Kız yedek
112	Ayten Altan
226	Ferda Dutu

Ziraat Fakültesine (paralı yatılı) yedek alınacaklar

Aday No. sı	Adı ve soy adı
70	Ferhan Canyoldaş
121	Vedad Yalman
137	Mustafa Büyükuysal
142	Zeki Yücetürk
34	Kâzım Demirer
219	Kadir Çöke
38	Sabri Kılıç

Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü Veteriner Fakültesine (parasız yatılı) kabul edilenler

Aday No. sı	Adı ve soy adı
19	Ertuğrul Gökgün
42	Turgud Atılgan
238	Cavid Oktay
237	Ibrahim Korten
257	H. Mihri Erkul
7	Nevzad Ağanoğlu
77	Yusuf Ocal
210	Necmeddin Ertuğrul
258	Halil Ozcan
227	Hasan Aydın
232	Celâl Aydınoğlu
15	Urfi Güney
21	Yakub Hamza Çelri
23	Mustafa Arda
28	Mehmed Çalışkan
35	Halid Ergüzen
223	Mustafa Tarakçı
49	Faruk Türkey
79	Mehmed Kanal
20	Baki Uğur
242	Osman Noyan
46	Şekib Girik
48	Süleyman Sivrikaya
28	Mustafa Dinçer
134	Nurdoğan Geçer

Aday No. sı	Adı ve soy adı
246	Turan Kutsal
49	Mediha Balkıyan
205	A. Refik Ulker
215	Hakkı Biçer
241	Zihni Güneli
250	Ihsan Kaya
8	Yahya Tellioğlu
204	Süleyman Suvat
50	Hasan Kazancı
51	Lâmi Akşit
50	Melâhat Şatafatlı
79	Sıddık Tuğrul
219	Baha Sipahi
233	Mehmed Çetin
29	Cavid Erkin
54	Halid Türk
228	Hüsnü Dinçer
2	Fahreddin Şendoğan
3	Orhan Köse

Veteriner Fakültesine (paralı yatılı) kabul edilenler

Aday No. sı	Adı ve soy adı
38	Ruhi Erdem
53	Melâhat Güner
60	Ali Cahid Ergene
26	Necati Kaynaç
13	Mithat Yener
17	Müfid Atuk

Gelmiyenlerin yerine alınacak yedekler (parasız yatılı)

Aday No. sı	Adı ve soy adı
	Erkek yedek
55	Talât Başaran
56	Nuri Yücel
201	Zühtü Ayvacık
224	Hasan Oztan
240	Mustafa Unür
36	Zekeriya Menekşe
40	Muzaffer Onay
43	Sadeddin Başaran
	Kız yedek
213	B. Güzin Tekin

Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü Orman Fakültesine (parasız yatılı) kabul edilenler

Aday No. sı	Adı ve soy adı
205	Refik Baş
5	Orhan Kütahyalı
242	Ahmed Ulkü
282	Ali Özyiğit
292	Cemil Oksal
293	Muharrem Okutur
206	Mesud Ozbil
252	Rıza Hasdemir
225	Muammer Ergürbüz
231	Avni Songüler
240	Selim Ozdemir
66	Şakir Akçaöz
33	Adnan Aksöz
63	Beyti Türktekin
215	S. Nimet Gediz
248	Reşid Sağanaklar
253	İsmet Sofuoğlu
283	Mahir Erdemli
204	Turan Erdoğan
232	Cavid Ozetey
237	A. Osman Hasan Beşeoğlu
241	Ahmed Kurtoğlu
290	Necati Oztin
2	Şahabeddin Kurtça
22	Mehmed Parlak
89	Selçuk Bayoğlu
244	Nazım Ozer
227	Samim Türkkan
258	Talât Oğuzer
295	Şeref Budançer

Ormana (paralı yatılı) kabul edilenler

Aday No. sı	Adı ve soy adı
19	Rasim Bolca
278	Doğan Eğilmez
164	Hasan Işbilen
21	Burhaneddin Soykan
37	Cezmi Erdör
297	Refet Eker
300	Şükrü Güngör
299	Doğan Aköze
202	Fethi Gizler
48	Cezmi Peker
284	Arif Hanibri
298	Halil Sertoğlu
25	Feridun Gencçay
34	Abdülkadir Uyaroğlu
43	Yusuf Erkan
85	Ibrahim Kaya
30	Hıdır Lüle
213	Haşmet Aytaç
281	Necati Şenmade
224	Sadeddin Acarel
98	Mahmud Demirci
99	N. Mehmed Said

Ormana (yatısız) kabul edilenler

Aday No. sı	Adı ve soy adı
50	M. Arif Ataizi
62	A. Rasim Pınarer
83	Mehmed Aydınoğlu
27	Nejat Onsal

Gelmiyenlerin yerine alınacak (parasız yatılı)

Aday No. sı	Adı ve soy adı
94	Bekir Peker
254	Macid Kitabcı
255	A. Nazif Delmi
20	Nüzhet Muğla
35	Salâhaddin Kazancıoğlu
52	A. Metin Top
75	Necmeddin Akgün
10	A. Rıza Faydalıgül
209	Hasan Ataman
219	Yaşar Erman

Ormana (paralı yatılı) yedek alınacaklar

Aday No. sı	Adı ve soy adı
84	Ali Küçükbaş
217	Nureddin Kent
23	Hayrullah Gözübüyük
259	Ibrahim Celeboğlu
280	Şükrü Vural

Fenni İzahat İçin Fabrikamızın İstanbul şubesine müracaat
DİGUDYİR TAYR END RABER EKSPORT Ko.
Taksim Bahçesi Karşısında

Umum Türkiye Acentesi:
TATKO: OTOMOBİL, LÂSTİK VE MAKİNE TİCARETİ T. A. Ş.
Beyoğlu, Taksim Bahçesi karşısında

GRiPiN

GRİP, BAŞ, DİŞ ve ROMATİZMA AĞRILARINA KARŞI

Tabak, Çay Fincanı, Ampul Kutusu, Sıhhî Malzeme ve Şolmogra Yağı Alınacak

İstanbul Sıhhî Kurumlar Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

Lüzum gösteren hastane	Cinsi	Miktarı	Muh. bedeli Lira	Ilk temi. Lira	Eksiltme Saati
Haydarpaşa N. Hast. ne	Muhtelif tabak ve çay fincanı	4000 aded	8837	663	15 te
Kini Kmp. hanesi için	Ampul kutusu	20000 »	4000	300	15,15 te
Muh. Devlet Hast. ve Nümune hast. lerile doğum evlerine	S. malzeme	73 kalem	7739	581	15,30 da
Devlet Hast. lerine	Şelmogra yağı	500 kilo	4750	357	15,45 te

1 — Yukarıda yazılı ihtiyaçlar hizalarında gösterilen saatlerde olmak üzere ayrı ayrı açık eksiltme ile satın alınacaktır.

2 — Eksiltme 5 kasım 947 çarşamba günü Cağaloğlundaki Sağlık ve S.Y.M. lüğü binasında toplanan Sıhhî Kurumlar Komisyonunca yapılacaktır.

3 — İstekliler bu işlere aid ayrı ayrı hazırlanmış şartnameleri çalışma günlerinde komisyonda görebilirler.

4 — İsteklilerin carî seneye aid Ticaret Odası vesikasile 2490 sayılı kanunda yazılı belgeler ve bu işlere yeter ilk teminat makbuz veya banka mektupları olduğu halde belli gün ve saatlerde komisyona müracaatleri. (14198)

1882 - 1947
65 YIL

Memleketimizde yerli sanayi kurmak için yapılan gayretler çok eskidir. Yukarıdaki resim, 1882 yılında Türkiyede ilk parfümeri fabrikasını kuran AHMED FARUKİ'yi göstermektedir. 65 yıldır Türkiyede ve civar memleketlerde FARUKİ kolonyası en makbul kolonya olarak tanınmaktadır.

DOKTOR
Muin Memduh Tayanç
Cerrahpaşa hastanesi
İç Hastalıkları Mütehassısı
Saat 3.5 — 7 ye kadar
Beyoğlu Avrupa Pasajı karşısında
No. 19 Küçük Parma H. daire 1
Telefon: 42529

ÜROLOG - OPERATÖR
Dr. M. ALİ TEZSEZER
İdrar yolları ve tenasül hastalıkları Mütehassısı. Cağaloğlu Eczanesi üstünde 30/4. Saat 10-20 Tel: 23646

KELEPİR ve ACELE SATILIK APARTIMAN

Ortaköyde caddeye yakın ve etrafı bahçelik 55 bin liraya malolmuş yedi daireli bir katı boş bir apartıman pek ucuz ve acele satılıktır.
Müracaat: Ortaköy Gürcükızı S. No. 23. Tel: 41281

Kalorifer Onarımı

Malatya Defterdarlığından:

1 — 48839 lira 35 kuruş bedeli keşifli Malatya Merkez Hükûmet Konağı kalorifer onarımı on beş gün müddetle ve kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Buna aid şartname ve keşif evrakı Malatya Bayındırlık Müdürlüğü ve Defterdarlıkta hergün görülebilir ve taleb vukuunda (122) kuruş bedelle alınır.

3 — Ihale, 3/11/947 tarihine raslıyan pazartesi günü saat on beşte Defterdarlıkta teşekkül edecek olan komisyon marifetile yapılacaktır.

4 — Muvakkat teminat (3662) lira 95 kuruştur.

5 — Talibler bu işe ehil olduklarına ve başardıklarına dair belgelerile ihale gününden en az (tatil günleri haric) üç gün evvel Bayındırlık Müdürlüğüne başvurarak bu işin eksiltmesine girmek için yeterlik belgesi almaları şarttır.

6 — Isteklilerin teklif mektublarını eksiltme günü olan 3/11/947 pazartesi günü saat 14 e kadar alındı karşılığında eksiltme komisyon başkanlığına vermeleri lâzımdır.

Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (14701)

Kız ve Erkek
MÜCELLİD İŞÇİ ARANIYOR
Adres: Ankara caddesi No. 111

Safkan Arab Yarış Tayı Satılacaktır

Çifteler Harası Müdürlüğünden:

1 — Haraya aid dokuz baş safkan Arab tayı 9 kasım 947 pazar günü saat 13,30 da Ankarada yarış mahallinde açık arttırma suretile satılacaktır.

2 — İsteklilerin 4 kasım 947 gününden itibaren tayları hergün Ankara Aygır Deposunda görmeleri ve belli günde saat 13 e kadar satış yerinde komisyona beher tay için «300» lira teminat vermeleri şarttır.

3 — Tayların satışlarında bedellerinin tamamının o gün ödenmesi ve tayların en geç 24 saat zarfında teslim alınması lâzımdır.

4 — Taylar hakkında fazla malûmat almak ve orijinallerini öğrenmek istiyenlerin İstanbul, Ankara, İzmir Veteriner Başmüdürlüklerine ve Hara Müdürlüğüne müracaatleri ilân olunur. (14633)

İyi ve ucuz: İNGİLİZ
YER ve SOFRA MUŞAMBALARI
Almak İsterseniz
Beyoğlu İstiklâl caddesi Hacopulo Pasajı No. 27 de
L U V R
Mefruşat Mağazasına müracaat ediniz.
Toptan ve Perakende Satış Yapılır. Şubesi yoktur. Tel: 41387

Elektrik Şehir Şebekesi Yaptırılacak

Ilgaz Belediye Başkanlığından:

1 — Eksiltmeye çıkarılan iş: Ilgaz ilçesinde yaptırılacak elektrik şehir şebekesi olup başkanlıkta mevcud ve tasdikli şartnamesine uygun olarak eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — Keşif bedeli, işler vaziyette teslim 17860 lira 70 kuruştur. Geçici teminat 1339 lira 55 kuruştur.

3 — Eksiltmeye iştirak edecek olanların buna benzer bir iş yapmaları şarttır. Ihale gününden üç gün evvel Çankırı Bayındırlık Müdürlüğünden yeterlik belgesi almaları şarttır.

4 — Eksiltme, 17/11/947 pazartesi günü saat 16 da Belediye binasında ve encümen huzurunda yapılacaktır.

5 — Buna aid evrak, proje; keşif ve şartname vesaire Belediye Başkanlığında görülebilir.

6 — Postada vukubulacak gecikmeler kabul olunmaz. (14920)

MALZEME SATIŞI

Sümerbank Deri ve Kundura Sanayii Müessesesinden:

Ambarımızda mevcud muhtelif malzeme açık arttırma ile 6/11/47 günü saat 15 te Müessesemizin Beykozdaki merkezinde satılacaktır. Malzeme cinsi, miktar vesair malûmatı müş'ir şartname Köprülü handa büromuzdan ve Bahçekapı mağazamızdan tedariki mümkündür. Cumartesi ve pazardan maada her gün saat 10 - 12 ve 14 - 17 arasında fabrikamızda görülebilir. (14974)

Sadeyağ ve Koyun Eti Alınacak

Orman Fakültesi Alım Satım Komisyonundan:

Miktarı	Cinsi	Muhammen Fi.	Muh. tutarı	Ihale şekli
1000 kilo	Sade yağı	530 Ku.	5300 lira	Açık eksiltme
	Ilk teminatı: 398 lira			
	Ihale günü: 10/11/947 pazartesi saat 14,30 da			
2000 kilo	Koyun eti	205 Ku.	4100 lira	Açık eksiltme
	Ilk teminatı: 308 lira			
	Ihale günü: 10/11/947 pazartesi saat 15 te			

Büyük Bahçeköyde Orman Fakültesi için yukarıda müfredatı yazılı iki kalem yiyecek (2) şartlaşmada ayrı ayrı eksiltmeye çıkarılmıştır. Eksiltme, Maliye Bakanlığı Istanbul Cağaloğlu Yüksek Okullar Saymanlığı dairesinde toplanacak olan Fakülte Alım Satım Komisyonunca yazılı belli gün ve saatlerde yapılacaktır.

Isteklilerin 2490 sayılı kanunun ilgili hükümlerine göre ilk teminatlarını yatırdıklarına dair makbuzla Ticaret Odası kayıd vesikası veya ünvan tezkerelerini komisyona ibraz etmelerini ve şartlaşmaları görmek istiyenlerin de adı geçen Saymanlıkla Orman Fakültesine başvurmaları. (14715)

GIDA MADDELERİ ALINACAK

Sümerbank İplik ve Dokuma Fabrikaları Müessesesi
Bakırköy Bez Fabrikası Müdürlüğünden:

1 — Fabrikamız ihtiyacı bulunan ve aşağıda müfredatı yazılı gıda maddelerinin satın alınması işi açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Açık eksiltme 10/11/1947 tarihine müsadif pazartesi günü saat 14.30 da fabrikamızda yapılacaktır.

3 — Şartname, hergün Ticaret Servisinde görülebilir.

4 — Aşağıda yazılı gıda maddeleri için toptan veya münferid teklifler yapılabilir.

5 — Fabrika, ihaleyi yapıp yapmamakta serbesttir.

Cinsi	Miktarı	Tahmini tutarı Lira Krş.	İlk teminat Lira Krş.
Pirinç	7.000 Kg.	9100.—	682.50
Bulgur	10.000 »	4800.—	630.—
Kuru fasulye	12.000 »	10200.—	765.—
Barbunya fasulye	1,000 »	750.—	56.25
Yeşil mercimek	1.500 »	1050.—	78.75
Kırmızı mercimek	700 »	4800.—	360.—
Salça	200 »	120.—	9.—
Patates	4.000 »	1200.—	90.—
Soğan	2.000 »	300.—	22.50
Nohud	2.000 »	800.—	60.—
Incir	2.000 »	1300.—	97.50

RADYO

Bugünkü Program

8,28 Açılış ve program — 8,30 Haberler — 8,45 Marşlar (Pl.) — 9,00 Müzik (Pl.) — 9,30 Şarkılar, türküler (Pl.) — 10,15 Müzik (Pl.) — 10,30 Konuşma — 10,45 Türküler ve oyun havaları — 11,15 Konuşma — 11,30 Mandolin birliği — 12,00 Konuşma — 12,15 İnce saz — 13,00 Haberler — 13,15 Şarkılar — 13,45 Konuşma — 14,00 Müzik (Pl.) — 14,15 Konuşma — 14,30 Müzik (Pl.) — 15,00 Konuşma — 15,15 Müzik (Pl.) — 15,30 Konuşma — 15,45 Müzik (Pl.) — 16,00 Kapanış.

★

17,58 Açılış ve program — 18,00 Dans orkestrası — 18,30 Konuşma — 18,45 Karışık şarkılar — 19,00 Haberler — 19,15 Geçmişte Bugün — 19,20 Tarihî Türk müziği — 20,15 Radyo Gazetesi — 20,30 Serbest saat — 20,35 temsil — 21,00 Karışık şarkılar — 21,30 Konuşma — 21,45 Senfoni orkestrası — 22,35 Dans müziği (Pl.) — 22,45 Haberler — 23,00 Program ve kapanış.

BULMACA

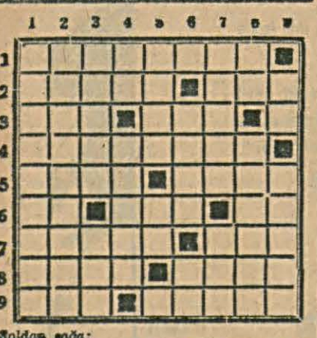

Soldan sağa:
1 — Acayip durumda olma hâleti. 2 — Eskiden yeniçerilere verilen tahsisattan. şair Fikretin meşhur bir şiirinin adı. 3 — Ciğeri beş para etmiyenlere söylenen lâkırdılardan, sahneye çıkılmayınca oynanamaz. 4 — Yoktan vücude getirmek. 5 — Bunama hastalığı, uslar (eski dilde cemi). 6 — Eski tanrılardan, üstünde yaşadığımız, bir harfin okunuşu. 7 — Âşıklar çokluk böyle gezerler, eskiden başa takılanlardan. 8 — Bir ibadet yeri, bir çok. 9 — Büyükçe, diplomalı.

Yukarıdan aşağıya:
1 — Uçak şoförü. 2 — Büyük cedler (iki kelime ve cemi). 3 — Çukur (eski dilde), tenbih edatı. 4 — Cumhuriyetin yirmi beşinci yıldönümü için hükûmet böyle bir şey düşünüyor, halk kütlesi. 5 — Tek insan, nota. 6 — Vücudün bir kısmı, bir soru edatı. 7 — Yağmura tutulmuş, yüksek perdeden. 8 — Bir edat, bir hayvan yavrusunun ticaretini yapan. 9 — Nota, çamaşır yıkama levazımından.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Y	İ	R	M	İ	D	Ö	R	T
2	A	C	I	■	H	A	N	E	■
3	K	A	Z	A	N	■	E	Z	A
4	A	D	I	M	A	T	M	A	K
5	M	E	K	İ	K	■	L	İ	S
6	O	D	■	Y	E	N	İ	L	■
7	Z	İ	Y	A	D	E	■	■	D
8	■	C	A	N	E	R	İ	G	İ
9	D	İ	R	E	N	E	N	■	L

İSTANBUL BELEDİYESİ ŞEHİR TİYATROLARI

Bu akşam saat 20 de
DRAM KISMI
Kral Lir
Yazan: W. Shakespeare — türkçesi: Seniha Bedri Göknil
Telefon: 42157

★

KOMEDİ KISMI
Kurt Kocayınca...
Yazan: Ben Jonson
Türkçesi: Bedreddin Tuncel
Telefon: 40409

Pazar günleri saat 15 te matine. Cumartesi ve çarşamba günleri 14 te ÇOCUK Tiyatrosu.

ARANIYOR

1 — Dokuz yaşında kız çocuğu için fransızcaya mükemmelen vâkıf ciddî
BİR MÜREBBİYE
(Piyano bilen tercih olunur.)
2 — İYİ BİR PİYANO
3 — KASYER BAYAN
orta tahsil ve kefalet isteniyor.
4 — Karaköy - Unkapan Köprüsü arasında geniş
BİR DEPO
Depoya elverişli ev dahi olabilir. Müracaat: Galata Mahmudiye Cad. 85, Telefon: 44362.

OPERATÖR
RIZA ÜNVER
Doğum ve Kadın Hastalıkları Mütehassısı
Cağaloğlu Nuruosmaniye caddesi No. 22 Mavi yapı. Tel: 22683.

Lise tahsilli tecrübeli
BİR MUHASİB
iş arıyor. Taşraya gidebilir. (Tecrübeli) rumuzile İst. 176 No. posta kutusu adresine yazmaları.

Dr. M. OSMAN SAKA
Göğüs ve Dahilî Hastalıklar Mütehassısı
Türbe, İstanbul Belediye karşısı Sinanağa dairesi No 19. Telefon: 23565

Dr. FAHRİ CELÂL
Sinir, Kekemelik ve Söyleme Kusurları Tedavisi
Cağaloğlu, Hilâliahmer caddesi No. 13. Telefon: 20785

Sahib ve Başmuharriri: NADİR NADİ
Bu nüshada yazı işlerini fiilen idare eden
CEVAD FEHMİ
Cumhuriyet Matbaası

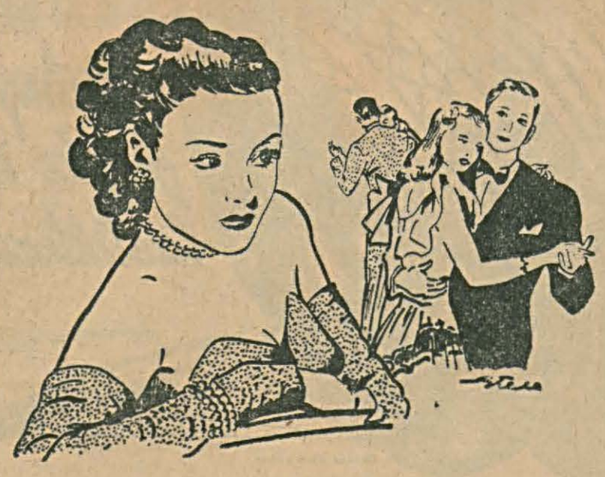

KIŞ BÜYÜK ADIMLARLA YAKLAŞIYOR.

Balolarda, toplantılarda, her gideceğiniz yerde beğenilmek istiyorsanız şimdiden,
GİBBS güzellik müstahzaratını kullanınız.
GİBBS Kremleri kısa bir müddet zarfında yüzünüzü bütün ufak tefek sivilcelerden kurtararak cazibenizi bir kat daha arttıracaktır.
Akşamları yatarken GİBBS «Skin Food» kremini, sabahları yıkandıktan sonra GİBBS «Vanishing» kremini kullanmağı unutmayınız.
GİBBS güzellik pudrası ise yanaklarınıza taze bir çiçeğin taravetini verecektir.

28 Ton Keten Tohumu Satışı

Karacabey Harası Müdürlüğünden:

1 — Müessesemiz, bu yıl mahsulü 28 ton keten tohumu satışa çıkarılmıştır.
2 — Satış 17/11/947 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 14 te Bandırma Zahire Borsasında yapılacaktır.
3 — İsteklilerin 2940 lira teminatlarile birlikte belli gün ve saatte Borsada bulunmaları. (14984)

American Optical Company

En yüksek kaliteli
Gözlük camlarını Gözlükcülerden isteyiniz.
Toptan Satış Deposu:
Vahe Utücyan
Sultanhamam Camcıbaşı han 10 P.K.180 İst.

Cankurtaran Otomobili Alınacak

Afyon İlinden:

Afyon İli için bir cankurtaran otomobili açık arttırma usulile eksiltmeye konmuştur.

İstanbul İli cankurtaranlarının aynı motörü yeni Şevrole veya Ford marka olması ve istenilen evsafı haiz olduğu fen heyetince raporla tevsik ve tarihi ihaleden azamî iki ay içinde teslim edilmesi lâzımdır.

Tahmin bedeli 9000 lira olup 6 kasım 947 tarihinde İl Daimî Komisyonunda kat'î ihalesi yapılacaktır.

İsteklilerin mezkûr gün ve saatte muvakkat teminatları olan 675 lira ile birlikte mezkûr gün ve saatte Afyon İli Daimî Komisyonuna müracaatleri. (14249)

DÜNYACA TANINMIŞ
BİMİNİ
TRAŞ BIÇAKLARI

FAZLA ŞİŞMANLIĞA KARŞI
RADYOKARBON
TABLETLERİ
Mide, barsak ve vücutta birikmiş yağlara, gazlara, toksinlere karşı kullanılır.

CEYLAN
MANİFATURA MAĞAZASI
Beyoğlu İstiklâl caddesi No. 224
Sayın Müşterilerimize Müjde:
Parisin en son moda her renk
MANTOLUK, ELBİSELİK ve FANTAZİ RODİER Kumaşlarımız gelmiştir.
Ayrıca: TRENÇKOT Pardesülük SUETİN
Yalnız CEYLAN'da bulunur.
Kadife fiatlarımızda çok ucuzluk göreceksiniz.
Yeniden en son moda KADIN ÇANTA modelleri gelmiştir.
Lûtfen bir defa ziyaretiniz kâfidir.

KÜRKÇÜ
APOSTOLOS GAGAS
Her nevi
KÜRKLÜ MANTOLAR
bulundurduğunu sayın müşterilerine bildirir. Beyoğlu İstiklâl caddesi (Santa Maria kilisesi karşısında) Piremeci sokak Atina Apartımanı No. 25/2

Dr. HAFIZ CEMAL
LOKMAN HEKİM
DAHİLİYE MÜTEHASSISI
Divanyolu 104
Muayene saatleri 2,5-5. Tel: 22398

Dr. HORHORUNİ
Hastalarını her gün akşama kadar Eminönünde Emlâk Bankası yanındaki muayenehanesinde tedavi eder. Telefon: 24131

Operatör - Ürolog
Dr. KEMAL ÇAĞLAR
Gümüşsuyu Hastanesi
Idrar ve Tenasül Yolları Mütehassısı
Beyoğlu Tokatlıyan karşısı Suterazi sokak No. 4, kat 2. Saat 15-19

KENDİ YAZIHANENİZDE TAM BİR TEKSİR TESKİLÂTI

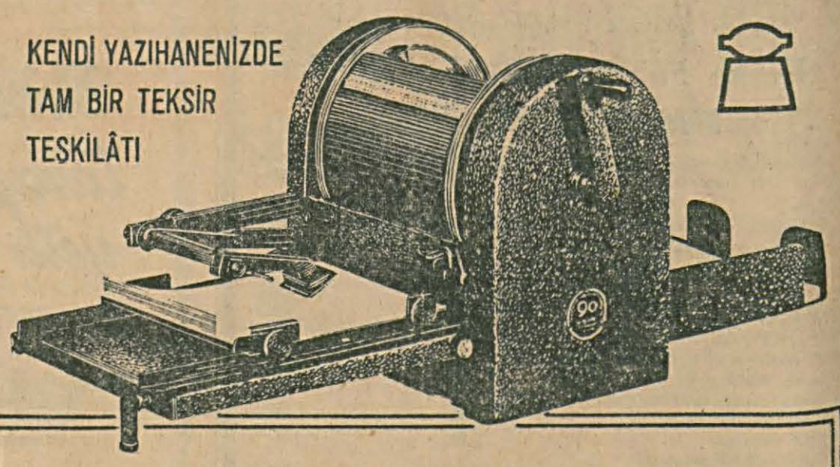

MİMEOGRAPH* "90" teksir makinesi yazı işlerinizin randımanını kat kat arttıracaktır.
MİMEOGRAPH teksir makineleri ile her nevi suret, istendiği miktarda azami tasarruf ve sür'atle elde edilir.
MİMEOGRAPH makineleri hakkında istediğiniz herhangi malûmatı vermeğe amadeyiz.

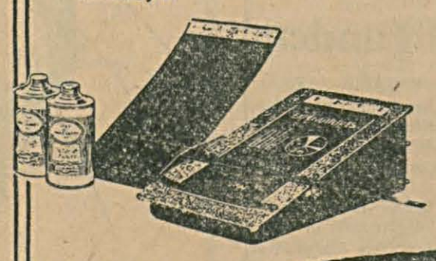

MİMEOGRAPH* yardımcı aletleri:
Mumlu teksir kâğıdı (stensil) in üzerinde çizilecek plan, resim ve her türlü süsleme işlerini kolaylaştıran, içinden aydınlanmış resim sehpası (MİMEOSCOPE*). MİMEOGRAPH teksir kalemleri, şablon ve pistole gibi çeşitli yardımcı aletler mevcuttur.

* Alâmeti farika

47-4-37

MIMEOGRAPH
A. B. DICK COMPANY, CHICAGO U. S. A.
TEKSİR MAKİNELERİ

MİMEOGRAPH teksir makineleri yalnız A. B. Dick Company tarafından imal edilir.

Türkiyede Mümessili
ELİ BURLA ve Ortakları
İstanbul - Galata

Sayın Fotografçıların Nazarı Dikkatine:

Cihanşumül DU PONT Defender Division mamulâtından olan
Artistik DM Kâğıd ve Kartpostalları
İPEKLİ KARTLARI
Yeniden Piyasaya Arzedilmiştir.
Kıymetli eserlerinizi canlandırmak, POZ ve DEVELOPMANDA büyük elâstikiyeti haiz olan bu kâğıdlar sayesinde bir o kadar kıymetli vaktinizi de TASARRUF edeceğinizden lûtfen:
DU PONT Defender Division malzemesini tecrübe ediniz.

Kuru Ot Alınacak

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı
Refik Saydam Merkez Hıfzıssıhha Müessesesinden:

Müessesemiz hayvanları ihtiyacı için 150 ton kuru ot kapalı zarf usulile satın alınacaktır.

Beher kilosuna tahmin edilen bedel 11 kuruş, geçici teminat 1237 lira 50 kuruş olup eksiltme 25/11/947 salı günü saat 15 te müessesede toplanacak Satınalma Komisyonunda yapılacaktır.

Şartnamesi her gün müessesede görülebilir. Taliblerin kanunî teklif mektublarını eksiltme günü saat 14 e kadar komisyona vermeleri. (14981)

Soğukalgınlığının vücude iras ettiği ağrılar müzminleşmeden evvel tatbik edilen bu yakının tesirile zail olduğu görülür.
ALLCOCK'S YAKISI
Lümbago, (bel ağrıları) mafsal ağrılarından şikâyet edenleri sancılarından kurtarır. ALLCOCK'S delikli yakıları adaleye tam bir sükûn bahşeder. Her eczanede bulunur. Alâmeti farikaya dikkat ediniz.

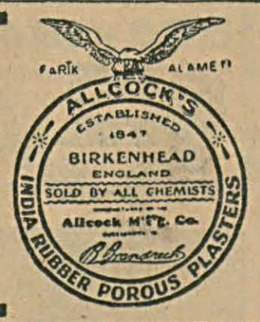

Elektrik Motörü Alınacak

Ilgaz Belediye Başkanlığından:

1 — Eksiltmeye çıkarılan iş: 40 HP. bir aded Dizel motörü, bir aded 35 KVA. lık jeneratör, bir aded tevzi tablosu montaj ve işletme için lüzumlu malzeme ve bunların Ilgaza nakli ve temellerinin hazırlanması ve makinelerin montajı başkanlıkta mevcud tasdikli şartnamesine uygun olarak ihaleye çıkarılmıştır..

2 — Keşif bedeli 23980 lira olup geçici teminat 1798 lira 50 kuruştur.

3 — Eksiltmeye iştirak edecek olanların buna benzer bir iş yapmaları şarttır. Ihale gününden üç gün evvel Çankırı Bayındırlık Müdürlüğünden yeterlik belgesi almaları şarttır.

4 — Eksiltme, 17/11/947 pazartesi günü saat 15 te Ilgaz Belediye binasında ve Encümen huzurunda yapılacaktır.

5 — Buna aid evrak, proje, keşif ve şartname vesaire Belediye Başkanlığında görülebilir.

6 — Postada vuku bulacak gecikmeler kabul olunmaz. (14921)

Meşhur
PİNGOUİN
FRANSIZ YÜNLERİ
(Bebe Pingouin) ve (Roi des Pingouins)
Yünleri gelmiş ve Beyoğlu İstiklâl caddesinde (Hacopulos Pasajı karşısında) 293 No.
MOLOKOTOS
Mağazasında satışa arzedilmiştir.

Devlet Denizyolları İşletme U. M. İlânları

Mudanya Postaları

3 kasım 1947 pazartesi gününden itibaren Mudanya hattında kış tarifesinin tatbikına başlanacaktır.

Acentalarımızdan izahat alınabilir. (14973)

Su Tesisatı Projesi Yaptırılacak

Silvan Belediye Başkanlığından:

1 — İlçemizde yaptırılacak su tesisatına aid proje, keşif ve şartnamesi bir ay içinde pazarlığa konmuştur.
2 — Muhammen bedel «4000» liradır.
3 — Taliblerin Başkanlığımıza başvurmaları ilân olunur. (14887)

TİKU sistem pistonlu **DOLMA KALEMLERİ**
10 LİRAYA Türkiyenin her yerine gönedriliyor.
Subay, Memur ve Öğrencilere hemen sevkediliyor.
Satış deposu: NİHAT IŞIK RADYOFON
İstanbul Sultanamam Havuzlu Han No. 1

Proje Müsabaka Şartlarında Değişiklik

ANKARA VALİLİĞİNDEN:

1) Ankarada Ulus meydanının tanzimile etrafında yapılacak binaların projesine aid müsabaka şartnamesinde bazı değişiklikler yapılarak müsabaka süresi 28/2/1948 pazartesi günü saat 17 ye kadar uzatılmıştır.

2) Evvelce şartname almış olanların adreslerine değişmiş olan şartnameden birer nüsha gönderilecektir.

3) Yeniden müsabakaya iştirak etmek istiyenlerin Valiliğe belgelerile birlikte istida ederek 20 lira mukabilinde şartname ve ilişiklerini istemeleri ve bu iş için yeterlik belgeleri almaları şarttır.

4) Şartnameler mesai günlerinde her gün Bayındırlık Müdürlüğünden alınabilir. (13778)

ALMAN TWN MOTOSİKLETLERİ
Pek yakında geliyor

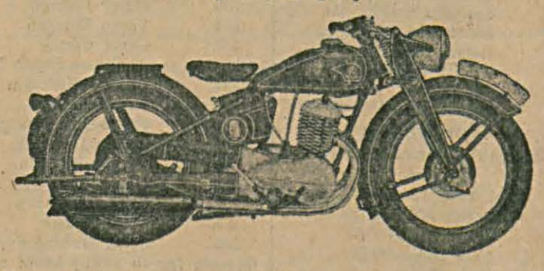

Triumph Werke Nürnberg A. Gr. Fabrikasının ve Alman tekniğinin bir şaheseri olan bu motosikletler memleketimizin en arızalı yollarında da senelerdenberi tecrübe edilmiş ve diğerlerine faikiyetini her zaman isbat etmiş ve daima tercih edilmiştir.

Sipariş kabulüne başlanmıştır. Saat 10 ilâ 12 arasında müracaat.

ÂDEM KARADAĞ Müessesesi
Galata Banaklar 121 - 123 P. Kutusu 1341

Çeltik Ölçme Şeridi Satın Alınacak

Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğünden:

150 kadar 10 ve 20 metrelik (çeltik ölçme şeridi) satın alınacaktır. Sağlam ve dayanıklı olmak şartile ellerinde mevcudu bulunanların hazırlıyacakları teklif mektublarile örneklerini 10/11//947 pazartesi günü saat 16 ya kadar Genel Müdürlük Malzeme Müdürlüğüne getirmeleri veya bu tarihte ele geçecek şekilde postalanmaları ilân olunur. (14985)

TURAL
KOMPRİMELERİ
ÖKSÜRÜK ve BRONŞİTE KARŞI
★
BÜTÜN ECZANELERDE BULUNUR